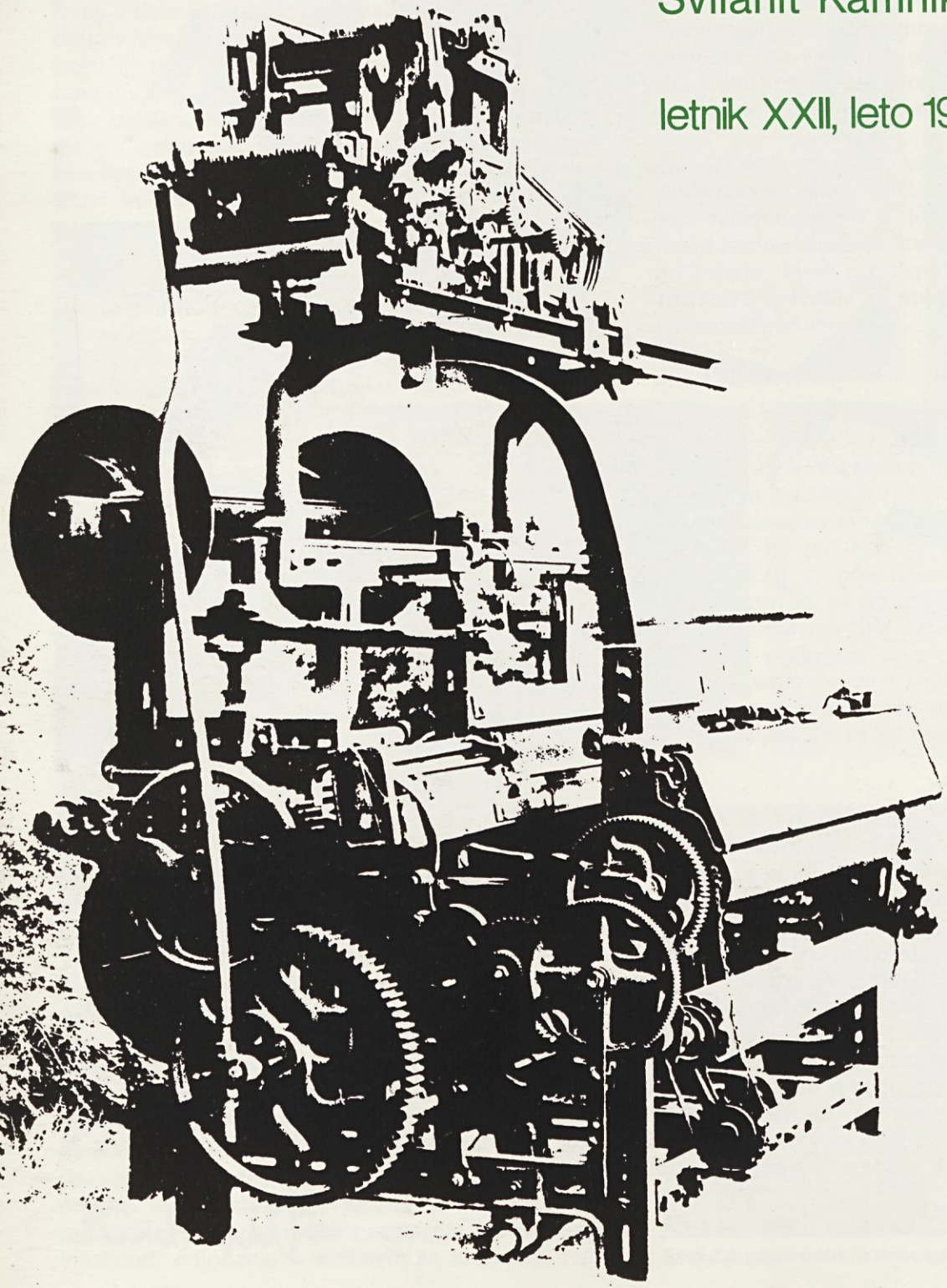

KAMNIŠKI TEKSTILEC

glasilo delovne
organizacije
Svilanit Kamnik

letnik XXII, leto 1984, št. **3-4**

Celo o pregrehi je bilo razmišljanje, ko so v zadnji številki črno na belem bile zapisane besede umetnika preteklega dobe iz severne dežele naše poloble in prenešene na kranjska tla in prerokba literata izpod vrhnjskega klanca postavljena v nikalni obliki v sedanji čas. Osti bodic so se zapičile v marsikatero zadnjo plat in iz OČI V OČI so dvomljive misli dokazovale, da ima vsaka medalja dve strani.

Ali to, ali nekaj strani, ki naj bi jih popisala mladina, ali dih pomladi in pričakovanje meseca mladosti, ali izkušnje preteklega mandata, ali skrb za jutrišnji dan, ali vse to skupaj, je nizalo misel za mislijo na papir naslednjih strani. Med lepopisne naloge se je spontano vrinil utrip življenja včerajšnjega, današnjega in jutrišnjega dne, kjer je v mladostni ihtavosti zastal korak, je pot naprej pokazala izkušnja. Ničesar v življenju ni dano samo od sebe in večja je vrednost tistega, za kar se je potrebno boriti.

Ne kaže napisanih besed razumeti kot biča ob sramotilnem stebru, temveč kot željo in voljo, da z bremenom današnjega dne ne smemo obstati in čakati na tujo pomoč. Poštena in odkrita beseda mora biti vzpodbuda za rešitev problemov. Če pa je kje bilo čutiti žalitev in užaljenost razjeda razum, če črno bela slika življenja nima sivih prehodov med dnevom in nočjo, je v naslednjih številkah še vedno prostor za misli in besede, da človek je človeku brat in da naša skrb je naš jutrišnji dan.

Urednik

Volitve, samouprava, informiranje

29. marca so se z volitvami v organe samoupravljanja zaključile nekajmesečne predvolilne aktivnosti v delovni organizaciji. Na osnovi številnih podatkov je sicer možno izreči oceno vseh teh aktivnosti in sicer lahko ponovno ugotovimo, da je naš samoupravni sistem močno vtisnjen v zavest našega delavca, kar nedvomno kažejo rezultati udeležbe na volitvah. Nekoliko večja odsotnost delavcev zaradi gripe je v posameznih enotah sicer različno vplivala na končni odstotek udeležbe, pogosti pa so bili primeri, ko so se delavci kljub odsotnosti z dela volitev udeležili. Vsi kandidati pa so dobili več kot polovico glasov, s čimer je bila potrjena pravilnost evidentiranja in kandidiranja ter zaupanja, ki ga kandidati uživajo pri sodelavcih. Dokončno oceno vseh teh aktivnosti pa bo možno izreči šele ob zaključku mandata na osnovi ocene aktivnosti in kvalitete dela samoupravnih organov ter poslovanja posamezne TOZD in Svilanita kot celote.

Kakšna bo udeležba?

Nedvomno pa ostaja v tem času odprto vprašanje treh delavcev prebivalnice v TOZD Frotir, ki se kljub prisotnosti na delu in vabilu članov volilnega odbora volitev niso udeležili, ker verjetno ne čutijo pripadnosti temu kolektivu, ker izgleda ne zaupajo samoupravnemu sistemu in organom samoupravljanja ter delavcem, ki so bili predlagani v organe samoupravljanja. Morda je njihovo razmišljanje o urejanju zadev s področja zaposlovanja invalidov, odločanja o sredstvih za razširjeno rep-

rodukcijo ter drugem, o čemer smo odločali v dopolnitvah samoupravnih splošnih aktov, drugačno in za njih ni sprejemljivo vse to, za kar so bile potrebne v preteklosti ogromne žrtve in mnogim v svetu še danes pomeni vizijo bodočnosti.

Predvolilne aktivnosti in zaključek mandata organov samoupravljanja so bile namenjene tudi oceni dela posameznih organov samoupravljanja na osnovi česar naj bi se v naslednjem mandatu doseglo čim boljše delovanje posameznih organov. Samoupravljanje in odločanje pa je močno povezano tudi z informiranjem in o teh vprašanih je tekla beseda za okroglo mizo s predstavniki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij.

Z volitvami se zaključuje stari in začnjen novi mandat organov samouprave v delovni organizaciji. Sindikat ima v volilnih aktivnostih pomembno vlogo, kako kot predsednica konference OOS ocenjujete postopek evidentiranja in kandidiranja ter volitev?

Pri delavcih se tu in tam slišijo pripombe, da je evidentiranje samo formalnost, da se odvija v preveč zaprtih krogih v IO OOS in delavci nimajo možnosti sodelovanja, da so z zaprtimi kandidatnimi listami, ki so pogojene z zagotovitvijo sprejete strukture delavcev iz posameznih delovnih sredin nedemokratske?

JEGLIČ JOŽICA

Sindikat je sicer nosilec volilnih aktivnosti, toda pri tem je pravica in dolžnost vsakega delavca, da se vključuje v te aktivnosti. Evidentiranje in kandidiranje je potekalo v dovolj odprtem krogu in je bilo sodelovanje možno. Ne smemo pa kriviti sindikata, če na IO OOS in temeljnih kandidacijskih konferencah iz posameznih sredin člani IO niso bili prisotni in če na zborih s strani sodelavcev ni bilo pripomb. Večina evidentiranih kandidatov pa je izjave podpisala in s tem tudi obveznost, da bodo v samoupravnih organih aktivno sodelovali. Pri posameznikih je še vedno prisotno mišljenje, da je boljše, če se za tebe „potegne“ kdo drug,

Smo ZA spremembe in dopolnitve SSA

sam pa si lepo tiho. Na drugi strani pa se lahko zgodi, da se kakšna beseda sprejme drugače, kot je bila mišljena in takšna glasna razmišljanja izzovejo nepredvidene posledice. Takšne reakcije niso pravilne še posebno, če je bila povedana resnica in to z namenom, da se stvari izboljšajo.

V zadnjem mandatu smo večkrat tudi razmišljali o vlogi DS DO, kjer so bili problemi s sklepčnostjo. Eno je vprašanje vsebine dela, ki jo bo treba izboljšati, ostreje pa bo potrebno ukrepati proti vsem tistim, ki na sestanke ne hodijo in niso aktivni. Mislim, da smo v teh zadevah v Svilanitu preveč popustljivi. Dogaja se tudi, da so delegati na sejah tiho, po končani seji pa posamezniki v svojih sredinah dajejo pripombe. Na področju informiranja bi lahko še marsikaj naredili in verjetno še nismo dovolj obveščeni. Zgodi se, da n.pr. določene informacije o Svilanitu dobim na OSS namesto v delovni organizaciji.

Predstavnice Svile za okroglo mizo

Iztekel se vam je mandat predsednika DS TOZD Svila. Kako ocenjujete delo DS v preteklem obdobju in kje vidite možnosti še za kvalitetnejše delo DS?

ČASL BOŽA

V besedah predsednika konference OO sindikata je veliko resnice. Tudi na delavskem svetu TOZD Svila prisotnost na sejah ni bila dobra in potrebno je na glas izreči kritiko vsem tistim, ki se sej ne udeležujejo. Zaradi redne udeležbe lahko pohvalim dva člana delavskega sveta, posebno pa še Rozko Jagodic, ki je prihajala na seje delavskega sveta, čeprav je delala popoldan in ni bila nikoli neopravičeno odsotna.

Pogrešamo tudi informacije s strani vodij dela. Manj bi bilo slabe volje in preprirov, če bi se delavci o posameznih zadevah pravočasno in pravilno informirali.

Ne bi pa smeli dopuščati preskakovanj, da gre delavec, ki se mu zdi, da se mu je zgodila krivica, k direktorju TOZD, DO ali sekretarju mimo vodje dela. Poti reševanja problemov so nam sicer pozna-

ne, toda mišljenja smo, da jih bomo hitreje rešili, če gremo takoj na višji nivo. Glede spremembe in dopolnitev samoupravnih splošnih aktov, za katere smo glasovali na referendumu, mislim, da jih delavci niso dovolj pozorno prebrali in se bodo razna vprašanja in problemi pokazali šele, ko bo delavec prizadet. Bila so prisotna celo nagovarjanja sodelavcev, naj glasujejo proti, verjetno pa se tisti ne zavedajo, da lahko postanejo tudi sami invalidi oz. delavci z zmanjšano delovno zmožnostjo in da ne bodo večno mladi. Spremembe in dopolnitve so nam bile v času javne razprave tolmačene, vendar na njih ni bilo pripomb. Pripombe so tudi bile, da so sklepi za delavski svet že vnaprej pripravljene in da nanje ne moremo vplivati. Moje mišljenje je, da je glede na obsežen dnevni red in problematiko predlog sklepa pripravljen, da ga preberemo in razmišljamo o njem če so stvari pravilno postavljene. Na spremembo predlaganega sklepa pa mislim, da lahko vplivamo. Večkrat smo sprejeli sklepe drugačne od predlaganih, če so bili za to razlogi in podane utemeljitve. Naše odločanje na delavskem svetu bi bilo težje in slabše, če predlogi sklepov ne bi bili pripravljene.

Ste član DS DO, za katerega smo ob zaključku mandata ugotovili, da je imel izmed vseh delavskih svetov najmanj sej in majhno število točk dnevnega reda, najslabša pa je bila tudi udeležba na sejah. Kako ocenjujete to in kako doseči boljše delo, kje pa kot sekretar OO ZK v TOZD Frotir vidite povezavo med družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi organi?

RIJAVEC ZDENKA

Udeležba na sejah delavskega sveta je bila zelo slaba, večkrat manjkajo isti člani. Moram pa reči, da so takšni tudi nekateri člani ZK. Morali pa se bomo pogovarjati o imenih in priimkih, če hočemo da se bo stanje popravilo.

Kje so vzroki za slabo udeležbo?

Na sekretariatu OO ZK TOZD Frotir smo tudi razmišljali, da bi v postopku evidentiranja delavci sami napisali, v katerih organih bi radi delali in bi tako dosegli večjo aktivnost.

Seje delavskega sveta delovne organizacije pa postajajo nezanimive, ker je večino zadev rešenih že na delavskih svetih TOZD ali posameznih komisijah, dnevni redi so kratki, saj imajo le eno ali dve točki. V delo delavskega sveta bo potrebno vnesti več vsebine in potem bo tudi kvaliteta dela in zainteresiranost boljša.

Delavska kontrola ima v sistemu socialističnega samoupravljanja pomembno vlogo preverjanja uresničevanja sprejetih sklepov, izvajanja delegatskega in samoupravnega sistema in ugotavljanja kršitve samoupravnih pravic delavcev. V TOZD Svila delavska kontrola v preteklem mandatu ni ugotovila posebnih kršitev, zlorab in nepravilnosti. Ali to pomeni, da jih tudi ni bilo, ali DK kršitev ni mogla ugotoviti, ali delavci v TOZD članom delavske kontrole ne povedo nepravilnosti? Ali kot predsednica delavske kontrole ocenjujete, da je organ delavske kontrole in delavec v TOZD pravilno in celovito informiran o poslovanju in problemih?

MLAKAR MARIJA

Kot predsednik delavske kontrole sem bila prisotna na skoraj vsaki seji delavskega sveta TOZD. Glede uresničevanja sprejetih sklepov lahko rečem, da so v večini uresničeni. Kršitev pravic delavcev na delavski kontroli nismo obravnavali in mislim, da teh in drugih večjih kršitev v TOZD ni bilo. Res je, da delavec v proizvodnji ne more biti seznanjen z vso problematiko in da bi ob večji razgledanosti na določenih področjih lažje spoznal razne nepravilnosti. Sem in tja se pojavljajo razne govornice, ki pa jih mora človek presoditi, ali so resnične ali ne oz. jih preveriti.

O poslovanju lahko rečem, da smo lahko informirani, če to le hočemo. Tudi pri „kavici“ se veliko pogovorimo in zvemo za razne probleme in informacije, pa tudi prepričevanja in tolmačenja so možna. Premalo pa je informacij o preskrbi s surovinami itd. Malo ali skoraj nič pa ni informacij o delu SIS in ZZD!

Naše delo je povezovanje samoupravnega življenja v delovni organizaciji. To ob izredno razvejanemu samoupravnemu odločanju na različnih nivojih ni lahko delo. Kako ocenjujete razvitost samoupravnih odnosov, s kakšnimi problemi se srečujete in kje so možnosti za boljše delo?

SENOŽETNIK MIJA

Ko predlagamo kandidate za samoupravne organe in delegacije, se vrtimo vedno med istimi delavci, eni niso pripravljeni sodelovati, drugi imajo vrsto zadržitev. Naš samoupravni in delegatski sistem pa je tako razvejan, da potrebujemo ogromno število delegatov. Kvaliteta delegatskega sistema je nato odvisna v veliki meri od predlaganih kandidatov, od priprave gradiva in od sodelovanja delegata z njegovo sredino. V splošni službi smo se pri pripravi gradiv za seje delavskih svetov srečevali s problemi, da gradiva niso bila pravočasno priprav-

ljena in so poročevalci kar navajeni, da jih opominjamo na rok za oddajo materiala za sejo. Pozabljam, da so za to izdani sklici za seje delavskega sveta in če se na tem področju stanje ne bo popravilo, se bo morala kakšna točka zaradi nepravočasno oddanega gradiva pač izločiti iz dnevnega reda. Zamujenega časa se v splošni službi ne da nadoknaditi, delegati pa se z gradivom tudi ne morejo seznaniti in o njem razpravljati s sodelavci, če ga ne dobe pravočasno.

UDELEŽBA NA VOLITVAH			
	Število volilcev	Volilo	%
TOZD FROTIR	615	537	87,3
TOZD SVILA	76	70	92,0
D S S S	125	114	91,2
DO	816	721	88,3

Delegacije za Zbor združenega dela in SIS se v naši delovni organizaciji redno sestajajo in tudi udeležba je kar dobra. Posredovane so bile tudi razne pripombe, kar nekaj naših predlogov je bilo tudi upoštevanih, nekaj pa tudi zavrnjenih, čeprav smo še sedaj prepričani, da so bile utemeljene.

Mislim pa, da posamezne pripombe, ki jih delegat posreduje na skupščini SIS ali ZZD težko zagovarja, ker so včasih odgovori zelo ostri in mora temeljito poznati problematiko, da pripombo lahko zagovarja. Delegacije in delegati pa redko dajejo pripombo zato, da bi dobili odgovor, temveč zato, da bi se nek problem rešil, oz. predlog spremenil. Pri delu delegacij pogrešam sodelovanje strokovnih sodelavcev in IPO, ki so vabljeni na seje, vendar je udeležba slaba. Najbolje je z delegacijami sodeloval tov. Jerman, potrebna pa bi bila večja pomoč tudi ostalih, saj so gradiva za ZZD in SIS obsežna, preveč strokovno napisana in je pogosto v njih težko najti bistvo problema.

Ste vodja konference delegacij SIS vzgoje in izobraževanja ter kulture. Kako ocenjujete delo konference delegacij za te SIS in delo skupščine ter povezanost, delegatskega sistema v SIS s samoupravljanjem v DO?

ŠOLC DRAGICA

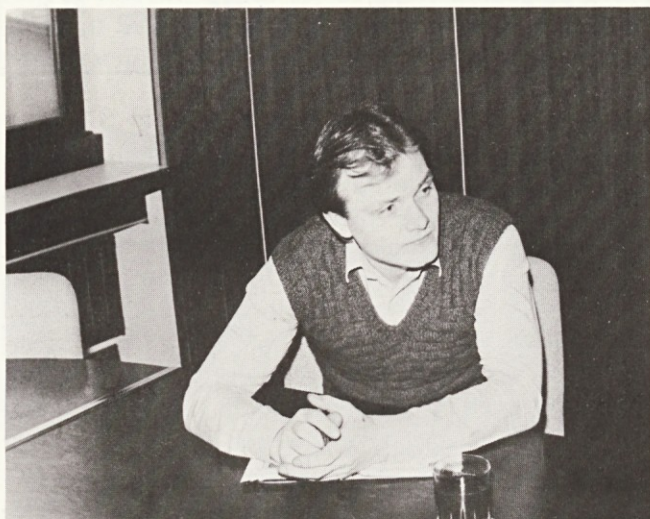
Glede delovanja naše konference delegacij SIS za vzgojo in izobraževanje ter kulturo bi dejala, da je kar dobro delala in se redno sestajala. Dali smo tudi nekaj pripomb. Velike težave pa imamo z gradivom, ki prihaja prepozno v delovno organizacijo, tako da jih običajno vodje delegacij ne morejo posredovati v obravnavo še delegatom. Gradivo je tudi preobsežno in včasih težko razumljivo. Če pa gradiva ne razumemo, pa nanj tudi ni možno dati pripomb.

Mladina se danes nahaja v specifičnem položaju: težko je dobiti zaposlitev, težji so pogoji za ustvarjanje družine in ekonomsko osamosvojitve mladih,

stara pa je že ugotovitev o slabem vključevanju mladih v samoupravne organe. Kako kot predsednik MO v Svilanitu ocenjujete delo mladinske organizacije in njenih članov v družbenopolitično in samoupravno življenje v tovarni?

ŠUŠTAR MARJAN

Mladinec ali mladinka se ob vstopu v delovno organizacijo znajde v posebnem položaju, spozna delo in okolje, vključeval pa naj bi se tudi v delo mladinske organizacije. Njegov položaj je tako težji v primerjavi s starejšimi delavci. Tako mladini ostaneta dve možnosti, ali se podredi vplivu starejših ali pa postane pasiven in neopredeljen do posamezne problematike. Posamezni mladinci pa

Interesi mladine nimajo podpore

celo pri pozitivnih hotenjih ne dobijo podpore svoje organizacije in mladih okoli sebe. Prisotnost mladih v samoupravnih organih ni zadovoljiva, bolj je posledica zagotovitve določene strukture v samoupravnih organih, kot pa politike kadrovanja. Malo je tudi mladih v delavskem svetu, za katere smo glasovali. Ali je temu kriva mladinska organizacija in mladi sami? Mislim, da je to že star problem in nezadostno prizadevanje celotne družbe, da bi se mladini dalo več možnosti, da bi uresničevali svoje pravice. Tako interesi mladine ne dobijo podpore. V zvezi z informiranjem menim, da informiranje imamo, za določene zadeve pa bi morali imeti tudi ustne informacije ali krajše sestanke. Mladim bi morali več zaupati, saj so sedaj v organih samoupravljanja samo najbolj korajžni. Starejši delavci so mnogo bolj upoštevani in imajo večji vpliv kot mladi. Popolnoma se strinjam z ugotovitvijo anketiranih članov delavsekga sveta, ko polovica anketiranih pravi, da nima dovolj vpliva.

Kako kot direktor delovne organizacije ocenjujete razvitost samoupravnih odnosov v delovni organizaciji Svilanit in povezanost delegatskega sistema za DPS in SIS s poslovodno funkcijo?

JENKO MATIJA

V zvezi s samoupravljanjem v delovni organizaciji mislim, da je v glavnem dobro, seveda pa še zdaleč ni vse narejeno in bi lahko bilo še bolje. Marsikaj bi se še dalo storiti za boljšo pripravo gradiv za delavske svete, da bi bila pravočasno pripravljena, razumljiva in čim bolj enostavno napisana, zlasti o poslovanju TOZD in DO. Nekatere zadeve pa so tudi na zahtevnejšem strokovnem nivoju in je njihovo razumevanje težje in je potrebno temeljitejše tolmačenje. Dogaja pa se, da na delavskem svetu potekajo obširnejše razprave o manjših in manj pomembnih zadevah, ki so bližje posameznemu delavcu, kot pa o stvareh, ki so odločilnega pomena za TOZD ali DO.

Informiranje je pomemben in sestavni del samoupravljanja in odločanja. Pri nas je bila prisotna ocena, da je informiranje dobro, vendar še ni tako, kot bi lahko bilo. Informiranje ni stvar posameznikov, temveč vseh vodstvenih in vodilnih delavcev in strokovnega kadra in večkrat ti težko kaj napišejo, čeprav bi morali. Delavci bi morali biti bolj tekoče informirani o problematiki poslovanja, o preskrbi s surovinami, o prodaji itd. V tem trenutku n.pr. delavci v Svilanitu malo vedo o problematiki delitve ruskega bombaža med uporab-

Kje so meje med družbenopolitičnim in strokovnim delom?

nike, čeprav se nekateri s tem veliko ukvarjamo in je to tudi velikega pomena za poslovanje TOZD Frotir. Včasih pa je o teh zadevah tudi težko pisati, ker se razmere čez noč spremenijo in kar napišeš, danes ali jutri ni več res.

Glede delovanja delegatskega sistema v celoti ne moremo biti zadovoljni. Gradiva za zbor združenega dela se običajno s strokovnega stališča obravnavajo na strokovnem svetu in nato delegacija posreduje mišljenje. Če pa seštevamo vse delegacije, DS, družbenopolitične organizacije itd. pa je teh aktivnosti toliko, da vsi ne moremo biti povsod prisotni, pa tudi vsega gradiva se ne da preštudirati, premalo časa ostaja za strokovno delo.

Informiranje in obveščnost delavcev sta bistvenega pomena za samoupravno odločanje. V Svilanitu imamo sistem obveščanja urejen preko oglasnih desk, Informatorja in Kamniškega tekstilca. Pomemben vir informacij so tudi sestanki samoupravnih organov, zborov delavcev in neposredni razgovori itd. Kaj pogrešate v obstoječem sistemu informiranja v naši DO?

ALJAŽ DRAGICA

V samoupravnem delovanju pogrešam v delovni skupnosti svet delovne enote, kjer smo včasih dobili člani sveta največ informacij. Zbori delavcev so ponavadi ob zaključku dela, za razpravo ni časa, vsakemu se mudi domov. Po razgovorih sodim, da pa so v nekaterih drugih delovnih organizacijah še za nami. Tudi v Informatorju v naši delovni organizaciji bi morali imeti več informacij o težavah pri nabavi surovin in težavah in uspehih pri poslovanju. V komerciali imamo večkrat stranke in v večini primerov ne morem odgovoriti na vprašanja, pa čeprav gre za zadeve, ki sodijo v področje poslovanja TOZD ali DO in bi morale biti poznane večini delavcev.

Več informacij o tekočem poslovanju

Sem tudi vodja delegacije za SIS stanovanjsko komunalne skupnosti in mislim, da gradiva s strani strokovnih služb SIS dobivamo prepozno, bile pa so že tudi skupščine, ko gradiva sploh nismo imeli.

MLAKAR MARIJA

Pri nas se v glavnem pogovarjamo o problematiki okrog osebnega dohodka. Veliko manj ali nič pa ne govorimo o problemih nabave preje in ostalem. Področij in informacij o življenju v delovni organizaciji pa je veliko, o surovinah, proizvodnji, finančnih zadevah, službenih potovanjih itd.

Informator izhaja enkrat tedensko, KT 6 krat na leto. Kako kot tehnični urednik ocenjujete informiranje v Svilanitu in s kakšnimi težavami se srečujete pri delu na področju informiranja?

SKAMEN IVANA

Mislím, da je informiranje dobro, če le hočemo prečitati vse, o čemer pišemo. Imamo Informator, Kamniški tekstilec, zapisnike na oglasnih deksah, plačilne liste, objave in razna obvestila. Pri urejanju Kamniškega tekstilca pa pogrešam strokovnih prispevkov in prispevkov, ki se nanašajo na proizvodnjo. Strokovni delavci se ne zavedajo dovolj pomembnosti informiranja, opravičilo, da ne znajo pisati pa ni sprejemljivo. Če kdo misli, da sam ne more napisati kakšnega članka, lahko informacije prenese drugemu, ki to v obliki pogovora „spravi“ na papir. Pri pripravi kronike za KT sem v zapisnikih strokovnega sveta našla zapiske o opravljenih, ki so bila izvršena v preteklem letu, pa večina za to ni vedela. V zvezi z delom in sodelovanjem z mladino menim, da je mladim treba pomagati, vendar mladi ne morejo samo čakati na pomoč, pobuda in sodelovanje mora biti na njihovi strani. O problemih mladih pa v KT sploh ne pišemo, toda ne zato, ker ne bi hoteli, od mladih ni pobud. Moti me tudi, da v KT pišemo vedno isti, dane zadolžitve se ne realizirajo, samoiniciativni članki so izjema. Le s težavo se pripravi gradivo za KT, verjetno pa bi bilo hudo, če ne bi izšel. Koliko truda in skrbi pa je vgrajeno v te strani, verjetno tudi prebranega, časopisa, pa nas ve le malo. Mislím, da informiranje delavcev ni stvar nekaj pisanih članov uredniškega odbora in odbora za informiranje.

JEGLIČ JOŽICA

Mnogo smo povedali o samoupravljanju in informiranju. Želimo odločati in samoupravljati, pa se ne udeležujemo sej samoupravnih organov. Imamo tudi možnost sooblikovanja samoupravnih aktov in želimo biti informirani, pa se ne udelžimo javnih tribun in razprav, na zborih delavcev smo tihi, za vogali govorimo.

PRESEDNIKI DS

TOZD FROTIR
TOZD SVILA
D S S S
DO

POLJANŠEK Stane
MLAKAR Marija
PINTERIČ Marinka
KUŽNIK Adi

Nekaterih zadev tudi ne razumemo, ker jih strokovni delavci ne povedo dovolj razumljivo ali pa ne povedo bistva predlogov in posledic, vendar vprašanj ne postavljamo. Glede odločanja o predlaganih sklepih pa mislim, da v Svilanitu predlog sklepa lahko spremenimo, če je to potrebno. Mladi pa v samoupravnih organih ne smejo biti tihi in morda celo nezainteresirani.

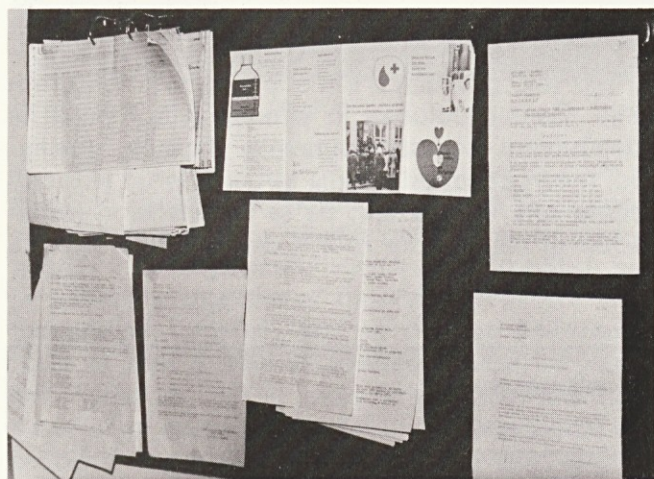
Želimo samoupravljati, pa je samoupravljanja preveč in ga ne obvladujemo. Informacij hkrati premalo in preveč, aktivnemu posamezniku naložimo toliko, da postane neaktiven, novih sposobnih delavcev v samoupravo ne vključimo. Sigurno pa je,

da samoupravljanje v celoti ne obvladujemo in nam njegova kvaliteta pada. To pa moramo preprečiti in se zavzemati za boljše delo in rezultate.

PRESEDNIKI KOMISIJ ZA DELOVNA RAZMERJA

TOZD FROTIR	KADDOURA Hasib
TOZD SVILA	KOKALJ Tatjana
DSSS	HRIBOVŠEK Marinka

Poročila o delu samoupravnih organov v delovni organizaciji, anketa med člani delavskega sveta na zadnji seji tega mandata, razprava o kvaliteti samoupravljanja in okrogla miza so nakazali prenekatero probleme in tudi rešitve o delovanju samouprave. Več kot tri desetletja samoupravljanja so pri delavcih ustvarila kritičen odnos do odločanja in kvalitete samoupravljanja. Nedvomno je dosežena množičnost, za katero lahko celo ugotavljamo, da je prerasla okvire naših možnosti in da zaradi tega trpi kvaliteta odločanja v samoupravnih odnosih. Kvalitetno odločanje pa je možno samo ob poznavanju problematike in možnosti uporabe informacij. Čeprav KT in Informator ter gradiva za samoupravne organe najdejo pot do delavca, je poti in informacij preveč in premalo, zavite so v gore nerazumljivega papirja in številke, manjka jim vsebine. Zlasti v zaostrenih pogojih

Pestrost informacij iz naših oglasnih desk!?

gospodarjenja in zastojih v proizvodnji se pri mnogih pojavlja vprašanje, kje smo in kaj bo jutri, neposredni vodje dela s sedenjem na sestankih, zakopani v gore papirja in probleme strokovnega dela pozabljajo na tisto kratko, jedrnatost in izvirno informacijo ter na stik s sodelavcem. Zadolžitve za članke in prispevke ter opominjanje za termine ne morejo kljub končno napisani informaciji nadomestiti informacije, ki je potrebna zaradi vsebine in problema ali rešitve, ne zato da je napisana informacija v premajhni meri uporabljena kot vzpodbujanje za izvršitev planiranih ciljev, posamezniki se zadovoljijo s tem, da so informirani in ne čutijo potrebe, da je informacija potrebna tudi sodelavcu.

Dali smo mnogo konkretnih pripomb in razmišljanj, da bi kvaliteto samoupravnih odnosov izboljšali. Zaman pa so vsa ta razmišljanja in želje za boljše samoupravne odnose, če bomo z njimi v zvezi razmišljali samo o tem, kdo jih je izrekel in komu so namenjene. Vsaka misel je v sebi nosila željo za naše skupno, boljše samoupravljanje in delo.

Delegati preteklega mandata so si pri delu v samoupravnih organih nabrali izkušenj, ki jih je vredno upoštevati v naslednjem mandatu, novo izvoljeni delegati imajo sveže moči, voljo in znanje, da naše delo še izboljšamo. Pri tem pa moramo vedeti, da bomo lahko samoupravljali s tistim, kar bomo ustvarili. V današnjim razmerah in pogojih gospodarjenja to ni lahka naloga, je pa uresničljiva z boljšim delom, večjo zavzetostjo in odgovornostjo. Če bomo uresničili večino želja in predlogov delegatov preteklega mandata, se nam ni potrebno bati za jutrišnji dan. Se vedno pa bomo ob tem lahko ugotavljali, da je bilo naše delo dobro, vendar da bi lahko bilo še boljše.

STE SE O PREDLAGANIH SKLEPIH POSVETOVALI S SODELAVCI?

DA	NE	NE
DS FROTIR	12	1
DS SVILA	8	—
DS DSSS	8	3
DS DO	9	2
SKUPAJ	37—86 %	6—14 %

ALI STE ZA ODLOČITEV O POSAMEZNIH ZADEVAH RAZPODLAGALI Z USTREZNIMI PODATKI IN INFORMACIJAMI?

DA	NE	NE
DS FROTIR	10	2
DS SVILA	6	2
DS DSSS	10	2
DS DO	10	2
SKUPAJ	36—82 %	8—18 %

ALI STE PREPRIČANI, DA KOT DELEGAT DS LAHKO VPLIVATE NA SPREMEMBO PREDLAGANEGA SKLEPA?

	DA	NE
DS FROTIR	8	5
DS SVILA	4	2
DS DSSS	7	4
DS DO	5	8
SKUPAJ	24—56 %	19—44 %

ALI STE ZADOVOLJNI Z UDELEŽBO SODELAVCEV NA SEJAH DS?

	DA	NE
DS FROTIR	5—46 %	9—64 %
DS SVILA	3—43 %	4—57 %
DS DSSS	11—100 %	—
DS DO	6—50 %	6—50 %
SKUPAJ	25—57 %	19—43 %

ALI STE KOT DELEGAT DS POZNALI DELO KOMISIJ?

	DA	NE
DS FROTIR	12	2
DS SVILA	6	2
DS DSSS	5	7
DS DO	7	4
SKUPAJ	30—67 %	15—33 %

ALI POZNATE DELO DELEGACIJ ZA ZSD IN SIS?

	DA	NE
DS FROTIR	14	6
DS SVILA	4	2
DS DSSS	3	8
DS DO	6	5
SKUPAJ	27-56 %	21-44 %

ALI BI MORALI DELEGATE, KI SE VEDNO NE UDELEŽUJEJO SEJ PREDČASNO ZAMENJATI?

	DA	NE
DS FROTIR	12	2
DS SVILA	8	-
DS DSSS	10	-
DS DO	6	5
SKUPAJ	36-84 %	7-16 %

ALI STE PREPRIČANI, DA KOT DELEGAT DS LAHKO VPLIVATE NA RAZPOREJANJE DOHODKA V TOZD?

	DA	NE
DS FROTIR	5	9
DS SVILA	6	2
DS DSSS	4	7
DS DO	5	9
SKUPAJ	20-42 %	27-58 %

Mladi o sebi v mesecu mladosti

APATIJA, PASIVNOST, NEZAINTERESIRANOST MLADIH

Nahajamo se v času, ko nas pestijo velike gospodarske težave, tako doma kot tudi v svetu. Iz dneva v dan se kopičijo težave in problemi, ki se zelo počasi ali pa le eksperimentalno rešujejo, kar vse se odraža tudi na vse slabšem družbenoekonomskem položaju mladih, ki se vse bolj pogloblja. Za izhod iz takšnega stanja moramo angažirati vse sile, predvsem mladih, na katerih ramena bo padel večji del bremena nadaljnjega razvoja naše družbe. To je izziv, pred katerim si ne bi smeli zapirati oči, ali obračati v stran, temveč se moramo z njim spoprijeti z vso svojo mladostno zagnanostjo in voljo.

Sigurno je delo na delovnem mestu najlepša aktivnost posameznega mladince iz česar si zagotavljamo svojo eksistenco in razvoj. Toda vsi smo samoupravljalci, ki upravljamo s proizvodnimi sredstvi v družbeni lasti in to nam nudi določene pravice in dolžnosti. Prav tu pa danes stojimo ob strani, saj ugotavljamo, da nam te aktivnosti manjka ali celo upada. Pred kratkim smo se zbrali za „okroglo mizo“ člani osnovne organizacije ZSM Svilanita, na kateri smo skušali dobiti nekatere odgovore o naši neaktivnosti, predvsem na družbenopolitičnem področju, na komponento, katero smo

nemalokrat postavljali na stranski tir in se o njej neradi pogovarjali.

Kakšni so osnovni vzroki za pasivnost in brezbriznost (apatijo) mladih do aktivnega delovanja. Kakšni so medsebojni odnosi v posameznih delovnih sredinah, kakšni so odnosi do starejših delavcev in do nadrejenih, kakšno je vključevanje mladih v samoupravljanje v DO in vprašanje odnosa do konkretnih akcij mladinske organizacije, ki so namenjene predvsem zblizovanju in medsebojnemu spoznavanju mladih (kot so izleti, športna tekmovanja, prostovoljno delo itd.). To so vprašanja, ki zahtevajo odgovore in takojšnjo akcijo.

Pomanjkanje časa, ta vzrok se pojavlja na ustih vsakega mladince, ki ga opravičuje s prezaposlenostjo na delovnem mestu, doma, družinske obveznosti in vezanje na prevoz. Nezanimanje se kaže posebno med mlajšimi od 18 let (v konfekciji) iz česar se ugotavlja, da se mladi ob nastopu dela spoznava samo s svojim delovnim mestom, skoraj nič pa z delovanjem mladinske organizacije.

Okupiranje na delovnem mestu z izpolnjevanjem delovne obveznosti je vzrok, ki se je večkrat pojavil v odgovoru, s pripombami: dobro opravljaj svoje delo, potem je šele mladina, in „kaj bo pa mladina rešila, ko pa nima izkušenj“, ki se pojavljajo iz vrst starejših sodelavcev, sodelavcev, ki se največkrat postavljajo na pozicijo kritiziranja, sami pa ne pokažejo nobene aktivnosti. S takim načinom tudi starejši delavci vplivajo na brezbriznost mladincev, katerim s tem nehoti pobijajo zavest in korajžo. Če se že udeleži kakšne akcije, se mu v njegovi sredini posmehujejo (v šivalnici, konfekciji in barvarni). Skoraj v vseh enotah je prisotna ugotovitev, da so mladi pogosto žrtve subjektivizma (nadrejenih), ki se kaže v pogostem in včasih nepotrebnem prerazporejanju mladih delavcev. Zelo redko se rešijo problemi, če posreduješ naprej pri vodji dela. Ugotavljamo zamere v svoji sredini, „zafrcancije“ na račun povzdignjenega glasu mladega (v šivalnici) itd. Do teh konfliktov sigurno prihaja in tudi v bodoče bo prihajalo, toda vsaka stvar ima svoje meje, preko katerih se brez posledic ne more iti.

V samoupravljanju v DO ni prave zastopanosti mladine, kar pa nas je zasotpanih, ne znamo spregovoriti oz. uveljavljati svojih interesov. Odgovor na ta problem tiči tudi v gornjih ugotovitvah. Vzrok je tudi v nepoznavanju funkcioniranja delegatskega sistema in vseh možnosti, ki jih le-ta nudi, za kar pa nismo krivi zgolj mladi sami. Socialno-ekonomski položaj delavca je že s pravili urejen tako, da je v prid starejšemu in bolj izkušenemu delavcu in tu ne moremo govoriti o izenačevanju družbeno-ekonomskega položaja mladih nasproti drugim. Premalo se čuti delovanje socialne delavke, ki bi se morala kdaj pa kdaj pojaviti tudi v proizvodnji in prislunhiti tudi nam, mladim, ko govorimo o težavah in problemih. Čakanje na obisk v „ordinaciji“ je prevečkrat že prepozno.

Govorilo se je tudi o zaposlovanju. Veliko se govori o prioritetenem zaposlovanju mladih na prosta delovna mesta, toda še vedno se največkrat pojavlja, da na razpisu zmaga starejši, bolj izkušeni delavec, ki običajno izbira med boljšimi, bolje plačanimi deli (tudi menja delovno organizacijo na ta račun). To bi bile le nekatere ugotovitve oz. razmišljanja mladih v zvezi z aktivnostjo v mladinski organizaciji in okrog nje, nad katerimi se moramo vsi skupaj zamisliti, računajoč tudi na pomoč vas starejših.

Če strnemo vse skupaj v zaključek bi rekli takole: Najpomembnejše pravice in dolžnosti ljudi v bistvu izhajajo iz pravic do dela in upravljanja s proizvodnimi sredstvi v družbeni lasti. Značilnosti družbenoekonomskega položaja mladih je v tem, da del le-teh ali šele vstopa v družbeno proizvodno prakso in proizvodni odnos ali pa vanj še ni vklju-

Na evidentiranju v članstvo OZZSM Svitanit nas je bilo prijavljenih dati svoj pristop od 219 mladih izpod 27 let, le 14 mladincev. Iz posameznih enot nismo dobili niti enega soglasja.

čen. Prav iz tega protislovja izhaja vsa problematika družbenoekonomskega položaja mladih (ustvarjanje družine, stanovanjska problematika, problematika zaposlovanja). Ob vstopu v novo delovno okolje mora mladi delavec poleg svojih eksistenčnih problemov, reševati tudi probleme svoje OZD, o kateri pa ni v zadostni meri seznanjen. Iz tega izhajata le dve možnosti:

- a) ali „pademo“ pod vpliv starejših „bolj izkušenih“ delavcev, katerim so vsi ti problemi poznani skozi daljše obdobje,
- b) ali pa ostajamo do problemov neopredeljeni, iz česar potem sledita brezbižnost in nedelavnost.

Suštar Marjan

OB DNEVU MLADOSTI

Bliža se mesec mladosti in s tem še več razpravljanj o mladosti in mladini. Na začetku leta naredimo program za celo leto za vsak mesec posebej. Letni program mladinske organizacije obsega tudi delovanje na kulturnih, sportnih, informativnih in drugih področjih. Letni program se dopolnjuje oz. prilagaja iz meseca v mesec po potrebi. Predno se sestavi letni program se skliče mladinska konferenca, na kateri se naredi okvirni program, v njem so zajete želje in predlogi za delo naše mladinske organizacije.

Mladinske organizacije so bile aktivne že od samega začetka njenega delovanja. Še večji pomen pa je dobila med in po NOB. V NOB je imel mladinski aktiv pomembne in odgovorne naloge. Po NOB so se mladi še bolj organizirali, zadali so si

nove naloge, razne delovne akcije, pripravljali so kulturne in športne programe. Tudi besede Tita, da se na mladini gradi prihodnost in da naj se mladini da možnost, da se izkaže, so vzpodbujale večjo organiziranost, delovanje in aktivnost mladine. Tako naj bi imel danes vsak mladinec interes, da bi sodeloval pri mladini na področju, ki ga zanima. Zajeta so skoraj vsa področja (kultura, športna, razne akcije, shodi, srečanje mladinskih organizacij . . .) tako, da lahko vsak mladinec deluje na področju, ki ga pač zanima.

V tej težki gospodarski situaciji naj bi se vsak mladinec zavedal, da je dolžan delovati v mladinski organizaciji; še posebno zato, ker se na mladini gradi prihodnost. Vsak mladinec, ki je sprejet v delovno razmerje, naj bi se hkrati včlanil tudi v mladinsko organizacijo. V Svitanitu je zaposlenih preko 1/4 mladincev od vseh zaposlenih, vendar je zelo malo aktivnih mladincev. Največji cilj naše mladinske organizacije je privabiti še veliko več novih članov in s tem doseči lažje delo in boljšo organiziranost.

Rot Majda

RAZMIŠLJANJE MLADEGA KOMUNISTA

Včasih se vprašam, le kaj me je pripeljalo do tega, da bom tudi sam član ZKJ? Pa dobim odgovor na vsa moja vprašanja v tem stavku: „Kdor je delaven in priden, bo imel koristi tudi sam“.

In res je to. Prav zanima me ta potek samoupravljanja. Zato si prizadevam biti pravi jaz v naši socialistični družbi. To je dandanes zelo težko, če pogledamo koliko hudega se dogaja v svetu. Velika množica pobitih vojakov in civilistov. Le zakaj vse to? Tudi zato, ker svet ni pripravljen sodelovati med seboj? Na to vprašanje lahko dobimo odgovor. Vsakdo si hoče prilastiti in krojiti pravico po svoje.

Kako sem se znašel znotraj te organizacije? Preprosto tako, da se čim hitreje vključim v ta proces dela in družbi pomagam. Saj družba prav sedaj, v kritičnih trenutkih rabi pomoč. „Če bi bil rad aktiven“? me vprašate. Seveda, zato sem tu, da družbi pomagam.

„Kako pa si se sploh spomnil na to in postal komunista“? se vprašam! En del odgovora sem povedal že na začetku, drugi pa je tale: veste, izredno me zanima politika. Prav sedaj, ko je svet v nevarnosti, da pride do največje tragedije. Izredna napekost je v svetu, prav tako v meni. Prav rad poslušam novice in jih berem.

In veste kaj je zaključek vsega tega? Ljudje, ki so krojili socializem in mir, naglo umirajo. Toda, razvoj mora naglo naprej!

Na koncu pa še tole: trdo moramo delati za kruh, ki ga velikokrat mečemo v smeti. Ko tega ne bo več pa le lahko rečemo, da je socializem vrhunska prvina našega samoupravljanja.

Mladim v mesecu mladosti

Maj, praznik dolg 31 dni. Najdaljši v letu. Najlepši! Odet v zelene trate in cvetoče vrtove. Sonce poljublja staro in mlado na zemeljski obli. Pozabimo na revmo, gripo in angino ter obrnemo hrbet tegobam muhastega aprila. Nekako drugačni postanemo ljudje. Prerojeni. Za veselimi nasmehi skrijemo tegobe in skrbi in naj nam mladi ne zamerijo, da si srečo in lepoto mladosti delijo v mesecu mladosti tudi s tistimi, ki nismo to več.

Majsko številko našega glasila smo želeli name-

niti naši mladini, prislunhiti njihovim aktivnostim in problemom; hotenjem in željam mladih v Svilanitu. Ostalo je le pri željah Uredniškega odbora; trije prispevki, ki so jih mladi uspeli pripraviti za objavo pa bodo komajda zapolnili list našega glasila.

Presenečena nad vsebino prispevkov, kritiko mladih do sebe in „pozicije“ starejših sodelavcev sem se odločila za nenavaden korak. Vem za zgodbo o mladem sodelavcu, ki je morda nekoliko grenka le v svojem začetku (otročtvu), ob pomoči naše tovarne pa se v jedru korenito spremeni in zablesti v svojem zaključku. Da bi vendarle kaj lepega in vedrega prebrali o mladih v mesecu mladosti, ji prislunhite:

Nekoliko okorne črke na listu papirja izdajajo otroško resnost petnajstletnika; ob branju zvemo, da fant želi štipendijo, ki mu je nujno potrebna za izpolnitev njegovih želja: rad bi se šolal na srednji tehniški tekstilni šoli v Kranju, a mu kot sinu številne kmečke družine materialne razmere to onemogočajo. Ker je fant s svojim osnovnošolskim uspehom že dokazal svojo pridnost in prizadevnost, Svilanit pa je že od nekdaj imel rad v svoji sredini marljive ljudi, odločitev o podelitvi štipendije ni bila težka. Fant je štipendijo dobil in vrata v svet učenosti in znanja so se mu na stežaj odprla. „Naš“ srednješolec blesteče nadaljuje s šolanjem in po štirih letih da slovo srednješolskemu izobraževanju z odličnim zaključnim izpitom. Ker je bistre glave in mu guljenje šolskih klopi ne dela

preglavic, se odloči za študij tekstilne tehnologije na fakulteti. „Pozicija“ starejših delavcev v naši tovarni ni oklevala pri odločitvi podelitve štipendije, saj se je zavedala, da ob sunkovitem razvoju tekstilne tehnologije takšen mlad, strokovni potencial „Svilanit“ v perspektivi potrebuje. Fant ob štipendiji, ki mu zagotavlja materialno osnovo življenja, nadaljuje študij in ga uspešno konča. Tako se našemu mladeniču izpolnijo želje, ki jih je snoval kot otrok morda za kmečko pečjo ali nekje na polju. Postal je mlad strokovnjak, ki uspešno zaključí tudi pripravniško dobo v Svilanitu. Na njegovi sicer uspešni življenjski poti, posveti še nov žarek radosti: postane očka in želja po solidnem standardu, ki naj bi ga bil deležen tudi novi član družine ni daleč od uresničitve. Še preden mora na odsluženje vojaškega roka, je razporejen k opravljanju strokovnih del in nalog, za katere prejme osebni dohodek 16. plačilnega razreda.

Po vrnitvi iz JLA se znova sreča z delavci Svilanita, ki pričakujejo od mladega strokovnjaka rosnih moči, predvsem pa znanja. Seveda je težko delati učinkovito in plodno, če človeka tarejo skrbi, še posebno, če so te stanovanjske narave. „Svilanit“ to razume in priskoči mladi družini na pomoč. Po 2 letih in 4 mesecih dela (skupaj s pripravniško dobo) se naš glavni junak preseli s svojo družino v novo dvosobno stanovanje v Kamniku. Ker imajo otroci Svilanitovih delavcev zaradi sovlaganja v kapacitete OV v Kamniku prednost pri razporejanju otrok v VVE, njegov sinko hitro najde mesto v bližnjem vrtcu. Problemi so v glavnem rešeni, za mladega delavca in njegovo družino je poskrbljeno in še pred dnevi je bilo njihovo srečo razbrati iz oči, ki so zadovoljno pogledovale iz nove „katrce“.

Kaj torej „Svilanit“ za mladega delavca le ni storil, da izpod njegovega peresa prihajajo besede, kot so

„brezbrižnost, nedelavnost in nezainteresiranost“. Si morda po vsem tem ne upa iskreno priznati sebi in naši mladini, da je Svilanit vedno ponudil roko prizadevnemu mlademu človeku? Res je, da si morajo svojo pot v Svilanitu najti le s pridnostjo, zdravimi in razumljivimi idejami in da za apatične, pasivne in nezainteresirane mlade delavce v Svilanitu ni prostora. Ti si bodo morali najprej poiskati pot iz stanja, v katerem so se hote ali ne hote znašli, nikakor pa ne morejo pričakovati, da jim bodo to pot našli drugi delavci. Če jim bo to uspelo, potem razlogov, da bi delili očitke starejšim delavcem, da so si socialno ekonomski položaj s pravili uredili sami sebi v prid, verjetno ne bo več.

Ker pa pometati pred tujim pragom ni lepo, še posebej če imaš pred svojim dovolj smeti, prisluhnite še drugi zgodbi:

Kot petnajstletno dekle sem tudi sama želela v šole. Starša sta me po dolgotrajnem pregovarjanju in neštetim družinskim posvetom le pustila v gorejnsko prestolnico, kjer se bahavo ob robu mesta postavlja tehniška tekstilna šola. Ob skromni delavski pokojnini mojega očeta sem se le nekako dokopala do „dobrega“ zaključnega izpita tekstilnega tehnika. Uspeh ni bil blesteč, saj so mi bile kot večini najstnikov pomembne še mnoge druge stvari poleg šole. Čeprav pri podelitvi štipendije od Svilanita nisem imela sreče, sem to ponovno poskušala ujeti, ko sem zaprosila za delo. V Svilanitu sem delala le en dan, saj je bilo delo, ki bi ga morala opravljati že „rezervirano“ za drugega tehnika, čeprav ta še ni opravil zaključnega izpita. Po dodatnem izobraževanju mi je čez leto dni le uspelo priti v Svilanit, kjer sem se kljub grenikim izkušnjam iz preteklosti dobro počutila. Za stvari, ki so se dogajale v preteklosti, nisem mogla kriviti vseh delavcev, kritiko napak mojega dela pa sem sprejemala dobronamerno in si po svojih močeh prizadevala boljše delati in se učiti na napakah.

Tudi mene je doletel srečen dogodek, rojstvo hčerke in po 4 letih dela še večji – tovarna mi je kot delavki – mladi družini dodelila eno in pol sobno stanovanje, v katerem sem si uredila življenje. Tudi mi smo bili sila ponosni na stari „ami“, ki smo si ga lahko privoščili ob družinskem proračunu, katerega levji delež je bil moj OD iz 10. plačilnega razreda. In če hočem biti do kraja iskrena, smo poleg primaknili še del namenskih sredstev, ki sem jih varčevala za stanovanje. Kljub zadovoljstvu pa v meni nikoli niso nehale tleti mladostne želje po študiju, a kaj ko denarja ni bilo, štipendije pa tudi od nikoder. Ko sem našo punco „spravila“ iz plenic, je v meni do konca dozorela odločitev za nadaljni študij. Srednješolski uspeh ni bil garancija delovni organizaciji, še manj pa pogoste odsotnosti z dela zaradi bolezni otroka za uspešni višješolski študij, zato mi je bilo razumevanje in podpora sodelavcev pri moji odločitvi še kako prijetna in vzpodbudna pri študiju, ki sem ga uspešno končala, ko je moja cicibanka praznovala 6. roj. dan. Zaključek študija je sovpa-

del s selitvijo v nove delovne prostore. Delavci Svilanita so mi dodelili majhen, a prijazen kotiček, lahko ga imenujete tudi „ordinacija“, če vam je tako ljubše, v katerem lahko delam in vsakega 12. v mesecu zaslužim osebni dohodek iz 14. plačilnega razreda. Ta mi omogoča siliden življenjski standard in zadovoljstvo, da ga lahko zaslužim v taki delovni organizaciji, kot je Svilanit. In nekaj sem se naučila na moji poti skozi Svilanit: delavci s „pozicij kritiziranja“ so me naučili spoštovati tovarno in njene dobrine, predvsem pa ljudi, ki so vse to ustvarili. Naučila sem se spregledati drobne napake, ki jih pač prinaša starost slehernemu izmed nas. Naučila sem se najti pot do njihovih src. In veste kaj sem ugotovila: Toliko truda, dela in ljubezni so vložili v to našo tovarno, da se boje, da bi mladi, nevajeni težkih časov in razmer, tega ne zapravili. Jim to lahko zamerimo?

Manjka še tretja, četrta ali morda stota zgodba o poteh mladih delavcev, ki niso bile tako uspešne kot pot v prvi zgodbi in ne kot v drugi zgodbi. Koliko mladih ljudi je stopilo na svojo delovno pot že pri petnajstih, šestnajstih letih, ki se iz takšnih ali drugačnih razlogov niso odločili za šolske klopi. Svojo pot so si izbrali za šivalnim strojem, statvami ali kje drugje v proizvodnji. In niso imeli te sreče, da bi se lahko vselili v tovarniško stanovanje že po nekaj letih dela. Nemaokrat so razočarano zrli v nizke številke na plačilnih kvertah. Pa se niso postavili na rob obupa, temveč v delu in življenju kolektiva iskali svoj smisel in pot, ki je dovolj široka, bela in gladka za vse delavce Svilanita.

Pa brez zamere mladi! Kot vedno vas čakam v svoji „ordinaciji“, za katero menim, da je še vedno

najbolj primeren prostor za razgovore o vaših problemih. Vrata so vam vedno odprta, pa še to prednost boste uživali, da vašemu razgovoru ne bodo mogli prisluškovati tisti s „pozicij“.

NAUK, KI SLEDI:

„Zlati časi“ za mlade in stare delavce so minili. Bi ne ponudili drug drugemu mladostne moči in izkušnje, da bi zasuli prepad med generacijami in se znali izkopati iz težav, v katere smo zlezli do grla!? Če to ne bomo storili, nas bodo zalile lastne besede.

Še en odmev

Ob urejanju člankov za Kamniški tekstilec mi je prišel pod roke tudi članek o brezbržnosti, nedelavnosti in nezainteresiranosti mladih. Ob prebiranju naslova sem si pač mislila, da je članek zanimiv, vendar ko sem ga prebrala, mi ni dalo miru, da avtorju tega članka ne bi prikazala vsaj nekaj dejstev, ki jih je ob svojem „apatičnem“ članku prezrl. Če iz tega članka povzamemo bistvo, je videti, kot da je mladina v naši delovni organizaciji popolnoma zapostavljena, potisnjena v stran, zapuščena, izkoriščana delovna sila, ki naj samo dela za strojem in molči. Vendar to še zdaleč ni res. Verjetno se noben mladinec ne vpraša ob vstopu v delovno organizacijo, kdo mu je dal pogoje in ustvaril lepe in nove prostore, da lahko sploh dela za strojem (ali v pisarni) in da se vključi v proizvodni proces. Prav gotovo so to starejši delavci, ki so v tem članku ožigosani kot privilegirani, „na poziciji“, ki so zasidrani na svojih delovnih mestih in jih mladi ne morejo kar na hitro izpodriniti. Pri tem pa se mladi ne vprašajo, koliko let so „starejši delavci“ ustvarjali tovarno, delali udarniške sobote in nedelje, da so se za svojo „eksistenco“ borili, 10, 15 in več let, da jim niso bila servirana solidarnostna in najemniška stanovanja že prvo ali drugo leto zaposlitve v delovni organizaciji, kot je to očitno pri marsikaterem mladincu sedaj. Prav ti „starejši delavci“ so tudi za ceno lastnega nešolanja garali in delali, da so prav „vam mladim“ nudili pogoje, ki ste jih koristili, kot n.pr. možnost šolanja, dodelitev štipendije, po šolanju zaposlitev in čim prej tudi primerno stanovanje. Vendar te „zaloge“ so se izčrpale in skrajni čas je, da se „vi mladi“ zaveste, da boste razpolagali lahko le z tistim, kar boste ustvarili na podlagi lastnega dela in prizadevanja, ob tem pa lahko mine kar precej let, predno se bo lahko spet koristilo rezultate dela sedaj še mladih delavcev. Zato bo treba besede „apatija, pasivnost in nezainteresiranost mladine“, ki so v tem članku večkrat poudarjene, za-

menjati z ustvarjalnim delom, interesi in prizadevnostjo mladih, pri čemer jih delovna organizacija in starejši delavci prav nič ne ovirajo. Poznam delavko, ki je v DO s svojimi pridnimi rokami ustvarjala 35 let, od tega 17 let za statvami ponoči in podnevi, istočasno skrbela za svojo družino, bila aktivna družbenopolitična delavka v DO, za svojo „eksistenco“ pa ni mogla poskrbeti, ker ni bilo kje kaj vzeti. Vseskozi je ustvarjala dobrine, ki so ostale tudi mladim, sama pa ima za svoj trud in plodno delo 9.400 din pokojnine. Ob tem se mladi lahko zamislijo in si priznajo, da jim je dovolj dobro, da pravega garanja in boja za svoj obstoj sploh še niso doživeli, vsaj nekateri ne. Zanima me, če bodo ti mladinci, ki se danes imajo za zapostavljene, pri svojih zrelih letih pripravljani biti takšni, kot je avtor članka predlagal za nas „starejše delavce“.

Morda bo ob tem odmevu kdo od mladincev užaljen, vendar odgovor je v pretežni meri namenjen avtorju članka, ki je s svojim pisanjem dal pobudo za tale odgovor.

„starejša delavka“

ZVER Jože

Aktivnost OO ZK v Svilanitu v obdobju 1982-1984

Sodeč po informiranju o delu ZK v Svilanitu preko naših pisnih glasil bi človek pomislil, da v naši delovni organizaciji komunistov sploh ni. To nas je vzpodbudilo, da smo si na akcijski konferenci zadali cilj, da vas bomo, dragi bralci, redno obveščali o našem delu, pa čeprav potekajo naši sestanki po delovnem času, realizacije naših sklepov pa bi se morale izvrševati znotraj delovnega časa.

Zato bom poskušal v telex stilu narediti preglednico dela OO ZK DSSS v zadnjih dveh letih. OO je imela v letu 1982 petnajst sestankov. Nekaj jih je bilo samostojnih in nekaj skupaj z OO ZK TOZD-ov, odvisno pač od problematike, ki smo jo obravnavali. Komunisti smo se sestajali predvsem zaradi problemov, ki so se pojavljali ter reševanja le-teh in ne samo zato, ker pač sestanki morajo biti. Na teh sejah se je razpravljalo o:

- gospodarski problematiki, kvartalnih in zaključnih računih, deviznih in izvoznih problemih, zastojev zaradi pomanjkanja surovin in repromaterialov, itd.,

- kadrovske problematiki (potrjevanje delavcev s posebnimi pooblastili, potrjevanje novih zasedb del in nalog itd.,
- problematiki izobraževanja članov ZK,
- stabilizacijskih prizadevanjih in liku pravega komunista,
- o tekočih gospodarsko-političnih problemih (varnostno politična ocena, težave s preskrbo nujnih življenjskih potrebščin,
- uresničevanju sklepov iz 12. kongresa ZKJ in 9. kongresa ZKS,
- aktivnosti članov OO ZK DSSS (navedli smo samokritično oceno vsakega posameznika), itd.

To je samo nekaj glavnih tem naših rednih srečanj oz. delovnih sestankov. Tudi v letu 1983 smo nadaljevali sestanke večkrat združeno z OOZK obeh TOZD-ov, nekajkrat pa smo se sestali ločeno. Delo vseh OOZK smo povezovali in koordinirali preko novoustanovljene akcijske konference ZK, ki je delovala celo leto dokaj uspešno na nivoju DO. Sestali smo se 10-krat in obravnavali naslednjo problematiko:

- formiranje komitejev za SLO in DS na nivoju DO, TOZD in odbora za SLO in DS v DSSS, programsko usmeritev dela OO ZK, ustanovitev akcijske konference,
- obravnavo gradiv za občinsko konferenco,
- obravnavanje poslovanja po kvartalnih, tekoče informiranje in obravnavanje gospodarske situacije v jugoslovanskem prostoru,
- ocenjevanje aktivnosti OO ZK in posameznikov,
- ponovno obravnavanje stabilizacijskih ukrepov pri nas (kratkoročnih in srednjeročnih), uresničevanje in konkretizacija sklepov 8. seje CK ZKS in 10. seje CK ZKJ,
- delovanje OO ZSMS v Svilanitu, obravnavo novega delovnega časa, itd.

Trudili smo se, da bi vsaka seja prinesla neke rešitve problemov, zaradi katerih smo se sestali. Reči moram, da to vedno ni bilo tako, saj največkrat ključ za rešitev ni bil v naših rokah, za ostale stvari pa bi zopet lahko rekel, da smo podali smernice, pripombe in zadolžitve komunistom, ki so se lahko v praksi realizirale.

V letu 1984 nas čakajo še naloge, ki jih verjetno ne bomo z lahkoto dokončno opravili. Prizadevanja za boljšo delovno disciplino in s tem zvečano produktivnost, iskanje še neizkoriščenih notranjih rezerv, pridobivanje novih moči naših OO, ki bodo sodelovali v naših prizadevanjih za boljši jutri, izobraževanje obstoječega članstva, budno spremljanje zadovoljevanja pravic in dolžnosti našega kolektiva, razvoj in učinkovitost sistema samoupravljanja itd., vse to je del programa delovanja članov OO ZK v letu 1984. Najtežja in najvažnejša naloga, ki nas čaka pa so vsekakor sestanki v zvezi s konkretnimi problemi in konkretnimi rešitvami.

Ta kratek pregled našega dela velja pravzaprav za vse tri OO ZK v Svilanitu. Razen nekaterih posameznih problemov znotraj posameznih OO smo ločeno ali skupno obravnavali isto problematiko.

Tako je bilo tudi na zadnjem skupnem sestanku 19. 3. 1984, kjer smo imeli za osnovno temo: obravnava gradiva za občinsko programsko – volilno konferenco. Pregledali in pretehtali smo poročilo predsedstva občinskega komiteja, raznih komisij v sestavi komiteja in izoblikovali naše poglede na preteklo delo in program aktivnosti v tekočem letu. Izbrali smo delegate za to letno konferenco, ki je bila v soboto dne 24. 3., kjer naj bi ti posredovali naše pripombe in misli. Konferenca je delovala v treh ločenih skupinah glede na področje, ki se je obravnavalo in to v komisiji za družbenoekonomske odnose, v komisiji za politični sistem in v komisiji za idejno, akcijsko, organizacijsko in kadrovske krepitve ZK. Sam sem imel kratek prenos naših zaključkov kot delegat na področju družbenoekonomskih odnosov. Mislim, da je prav, da povzetek tega prenesem tudi vam, saj verjamem da so to tudi vaše misli in ne samo misli komunistov Svilanita.

„Tovariši in tovarišice!

skušal se bom izogniti besedičenju, ki je danes tako pogosto ob takšnih prilikah in vam prenesti nekaj osnovnih dilem in mnenj, ki so se izoblikovala med komunisti Svilanita ob našem rednem delu oz. sestankih, povzela pa ob obravnavi materiala za današnjo konferenco.

Vedno smo se trudili, da bi bila naša srečanja delovna, t.j. konkretna in da bi na koncu vedeli, da smo dobili konkretne zadolžitve, ki bodo ob realizaciji doprinesle boljše rezultate naših medsebojnih odnosov, informiranja, osveščenosti, skratka nekaj se bo premaknilo. In vendar se vse večkrat dogaja, da gremo domov nezadovoljni. ZAKAJ?

Vedno večkrat naletimo pri svojih zadolžitvah na zid omejitev, preko katerega ne moremo, ki ga tudi rušiti ni v naši moči in ki ga tudi nismo mi postavili. Gre za to, da moramo vse večkrat delovati in poslovati v pogojih, ki pa so pravzaprav največkrat spomenik neučinkovitosti našega sistema delegatskega odločanja. Ne da nismo za delegatsko odločanje, vendar za takšno, ki ga zmoremo obvladovati, izobraževati in ki prinaša oz. potrjuje odločitve, ki so smotrne in ki nam naj bi omogočale, da se izkopljemo iz sedanjih gospodarskih težav.

Sprejemanje vsak dan novih zakonov, sprememb le-teh še preden zaživijo, vedno novih administrativnih omejitev in odlokov, prepoznih in še takrat spornih usmeritev oz. danih pogojev gospodarjenja – za vse to smatramo, da je posledica vedno znova premlevanega in opevanega pomanjkanja odgovornosti.

Komunisti v Svilanitu smo prepričani, da je to tista naša rak rana in povzročitelj naših sedanjih in bodočih težav. V mislih imamo ne neko nedoločeno in splošno politično odgovornost, ampak konkretno odgovornost, da vsakdo kvalitetno in odgovorno opravi svoje delo za katero ga „družba plača“ in naj za morebitne negativne posledice svojega ravnanja oz. slabega dela tudi odgovarja. Današnji trenutek nam namreč ne dopušča več

kolektivne odgovornosti ali skrivanje za odgovornostjo, vseh naših delegatskih teles kot so zbori, skupščine in ostali. Za pravilnost nekega predloga mora odgovarjati predlagatelj in to **brezkompromisno.**"

Tu sem kot primer navedel govor tov. Bulca, predsednika slovenske gospodarske zbornice, ki je povedal, da ima oz. je imela gospodarska zbornica svoje predloge, (kje so potem naši)?! za izhod iz našega gospodarskega položaja, cenovne krize itd., da pa nimajo pravega vpliva. Ob tem primeru sem se vprašal: "... . **zakaj** potem imamo kup takih in podobnih organov in institucij, ki pa nimajo, kot pravijo, vpliva; torej jim je treba dati moč vpliva in za to seveda odgovornost, ali pa jih ne potrebujemo, ker so samo še dodaten vagon h kompoziciji, ki ga vleče za seboj lokomotiva gospodarstva!

Ob tako težki in zapleteni gospodarski situaciji ne smemo več sprejemati odločitev, ki so nastale kot posledica t.i. množstva interesov ampak takšne, ki imajo za osnovo ekonomske zakonitosti in za katere vemo, da jih moramo izpolniti ali pa se bo slej ali prej postavilo vprašanje naše popolne ekonomske in s tem tudi politične odvisnosti."

Za gornjo trditev sem postavil kot primer izredno kritično situacijo, v katero stopa DO Svilanit ob najnovejši varianti delitve ruskega bombaža, zaradi katere smo že poslali preko občinskega komiteja naš protest na medobčinski svet ZKS. Bistvo te delitve je namreč v tem, da naj bi dobili ta bombaž, ki ima pravzaprav status devize, 40 % tisti, ki izvažajo v Rusijo, 40 % glede na kvoto prejšnjega leta predilci in samo 20 % ostane tistim, ki izvažajo na konvertibilno tržišče. Mi izvažamo frotir 100 % na Zahod in samo majhen del izdelkov Svile gre v Rusijo.

„To je den od konkretnih problemov množstva interesov ko niso več važni naši cilji in stimulacije za izvoz na Zahod v cilju večanja konvertibilnega izvoza in v smislu dokumentov 12. in 9. kongresa ZK ter dokumentov dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije.

Ob sprejemanju takšnih odločitev in nikaršne odgovornosti za to, komunisti Svilanita poudarjamo, da bomo ob mlačni odgovornosti, ki se pravilom proti vrhu naše hierarhije izblinja v nič, priča še večjemu vpadanju in izničenju vseh človeških vrednot in pridobitev naše družbe. Že danes pa se sprašujemo, zakaj je težko pridobiti nove člane ZK, zakaj ni nikaršnega interesa za idejno politično usposabljanje, zakaj izgubljam mladino, zakaj stari člani ZK zapuščajo naše vrste itd.). To je samo nekaj mnenj, ki so nam nerešljiva in za katere mislimo, da jih je bilo treba prenesti na ta sestanek."

To je povzetek mojega delegatskega prispevka in za katerega sem bil mnenja, da sem vam ga bil dolžan prenesti. Hkrati tudi zaključujem moj prispevek k Tekstilcu, ki je bil relativno dolg, še vedno pa še zdaleč ni zajel vseh ur, ki smo jih porabili za naše delo.

Mirovna manifestacija sindikatov treh dežel

Na gospodarskem razstavišču v Ljubljani je bilo 11. marca mirovno srečanje sindikatov treh dežel. Srečali smo se predstavniki sindikatov Slovenije, Furlanije—Julijske krajine ter Koroške.

Zbrana množica sindikatov treh dežel, od katerih je ena sestavni del države, ki pripada NATO paktu, druga del nevtralne in tretja del neuvrščene države. Gre torej za države z različnim mednarodnim položajem, pa tudi različno družbeno ureditvijo, kar vse je dalo prireditvi še posebno obeležje. Kdo bo rekel, kaj bi to in kakšen vpliv pa ima član sindikata, delavec na ohranitev miru v primerjavi z državami in njihovimi voditelji vlad. Mogoče. Ampak v tej zadevi in prizadevanjih za mir je pomemben prav vsak glas. In vpliv sindikatov je od nekdaj v tem, da delovni ljudje, združeni predstavljamo moč, ki je nihče ne more prezreti.

V slavnostnih govorih Marjana Orožna, predsednika slovenskih sindikatov, generalnega sekretarja nacionalne federacije CGIL-CISL-UIL Luciano Lama in predsednika avstrijske sindikalne zveze za Koroško Ervina Fruhbauer je potekala rdeča nit mirovnega srečanja pod naslovom MIR — SOŽITJE — RAZOROŽITEV.

Tov. Orožen je v svojem govoru poudaril: 800 milijard dolarjev je svet lansko leto namenil za orožje. Ogromna materialna sredstva, ogromne znanst-

veno, tehnične, razvojne kapacitete. In kdo plača vse to? Kdo nosi to breme tako v razvitih državah in še mnogo bolj v deželah v razvoju, ki so že tako potisnjene ob tla z ekonomsko krizo? Kdo plača ta strašni račun?

Delavec. Človek, ki dela. Edino z njegovim delom se ustvarja denar, ki ga nalagajo v orožje. Ali smo ob tem lahko tiho? Ali ni naša sveta dolžnost, da še mnogo bolj odločno kot doslej dvignemo svoj glas?

Zato z vso pravico, s pravico tistih, ki ustvarjajo sredstva, zahtevamo, da se zaustavi oboroževalna tekma; da se zmanjša stopnja oborožitve, tako jedrske kot konvencionalne, da se končno začne prava razorožitev, ki je osnovno politično, gospodarsko pa tudi moralno vprašanje sodobnega človeštva.

Predsednik koroških sindikatov je v svojem govoru omenil: Ne moremo pričakovati nič dobrega, če bo svet še vedno namenjal ogromne vsote denarja za orožje in če bo hkrati vsak dan umrlo od lakote 170.000 ljudi. Ne moremo se otresti odgovornosti in slepo upati. Bertold Brecht je nekoč dejal: Velika Kartagina je vojevala tri vojne. Po prvi je bila še mogoča. Po drugi se je dalo še živeti v njej. Po tretji je ni bilo več mogoče najti. Moramo se torej braniti proti temu, da nas nekoč ne bi bilo več moč najti.

Luciano Lama je govor zaključil z besedami: Naj živi mir, naj živi popuščanje napetosti, naj živi gospodarsko sodelovanje med narodi, naj živi enotnost vseh delavcev.

Skupna izjava sindikatov treh dežel, ki so jo posredovali tudi konferenci v Stockholmu prepričani, da bo izpolnila naša pričakovanja.

Udeleženci manfiestacije odločno izjavljamo, da nočemo živeti v negotovosti ter senci raket in drugega morilskega orožja, temveč v miroljubni skupnosti svobodnih enakopravnih narodov, katere ravnanje ne bo vodilo k samouresničevanju ampak k delu, ustvarjalnosti, razcvetu in blaginji vseh njenih delov, vseh ljudi sveta „ČLOVEŠTVO MORA KONČATI VOJNE, ALI PA BODO VOJNE POKONČALE ČLOVEŠTVO“.

Vsem tem zapisanim besedam smo se tudi predstavniki ZSS Kamnik pridružili v boju za mir in sožitje med narodi sveta.

Dopust – delavec – odgovornost

KAKO SE OBNAŠAMO DO NAŠE – SVILANITOVE LASTNINE?

Naslov naj bo izziv, da razmislimo o sebi, ko se odločamo za dopust in počitnice, da se bomo odgovorno in resno obnašali do vsega kar ni – MOJE in to uporabljali kot da je MOJE. S tem hočemo povedati to, da se ob zaključku ali že v času sezone žal ugotavlja, da imajo nekateri uporabniki zelo malomaren odnos do počitniških objektov in inventarja v njih. Če bi se obnašali, kot da je objekt – MOJ in bolj pazili na okna, posodo, čistočo in še marsikaj drugega, ne bi bilo vsako leto potrebno nameniti toliko denarja za vzdrževanje počitniških domov in prikolic. Ta denar bi lahko namenili temu, da razširimo in povečamo naše počitniške kapacitete.

Pogovor z odgovornimi, ki skrbijo za letovanje zaposlenih, pove marsikaj. Iz leta v leto se ugotavlja, da so že ob začetku sezone skoraj v vseh prikolicah pokvarjena okna, zadrge na baldahinih, da o razbiti posodi sploh ne govorimo. Pregled knjige zapažanj pove še kaj drugega. Iz izmene v izmeno (velja to najbolj za 12 prikolic in 3 hišice v Novigradu) večina dopustnikov napiše, da je pustil stanje takšno, kakršno je dobil, iz tega pa sledi tudi to, da stanja drobnega inventarja večine sploh ne kontrolira. Morda bi moral še kdo napisati tole: **pokvarila se mi je zadruga na baldahinu, otrok je zlomil stranico ležišča, pustil sem neočiščeno posodo, umazan hladilnik . . .**

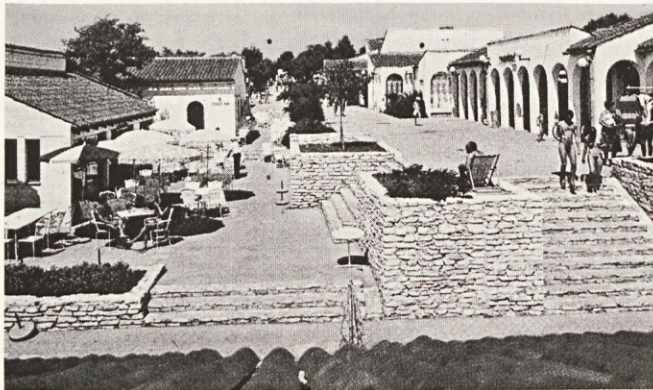
Nedvoumno je, da v počitniške objekte prihajamo delavci s svojimi družinami in smo si različni v značajih, temperamentu, privzgojenih lastnostih in obnašanju, pa moramo vseeno vsi ČUTITI osnovno mero ODGOVORNOSTI do NAŠIH stvari. Konec koncev, tisti, ki pride za nami, si ob zanemarnjenih tleh, umazaniji in razbitih stvareh ustvari svojo podobo predhodniku, pa prve ure dopusta ima tudi pokvarjene. Kaže pa, da je nekaterim kar vseeno, kakšen vtis bodo zapustili. Doma potem sledijo pripombe in kritike v delovnih sredinah; moramo reči, da upravičeno. Redki so posamezniki, ki neodgovornega delavca v knjigo zapažanj tudi „zatožijo“! kar bi bilo edino pravilno ravnanje. Če v knjigi preberemo: „dobili smo ves plesniv, zamazan hladilnik, tla so bila vsa mastna, da sem jih ribala dvakrat“ itd. in če je to res, bi moral takšen delavec neposredno odgovarjati in bistveno več plačati za letovanje. Zapisan bi moral biti v črni „knjigi“.

In kaj na osnovi preteklih izkušenj kanijo narediti odgovorni? Kadrovska služba bo za bodoče poleg napotnice in „zemljevida“, kje stoji prikolica ali objekt, dala vsem tudi navodila in napotke o ravnanju z inventarjem, vzdrževanju in ostalo. Po ostrila se bo odgovornost posameznika in kolikor kršitelja ne bo možno ugotoviti, se bo stroške popravil, okvar in uničenja delilo na celo skupino, ki je letovala v tistem objektu. Apeliramo zato na zavest delavcev, da tudi na dopustovanju ne pozabijo na osnovna pravila odgovornega ravnanja, da bomo zadovoljni in ponosni na našo skupno lastnino.

IN KAKO BO LETOS PRIPRAVLJENO LETOVANJE?

Čas prijav je mimo in nestrpno čakamo na prve in vroče dopustniške dni. Kakšna vzdrževalna dela bodo še potrebna, ki jih ob večji pazljivosti dopustnikov morda ne bi bilo treba!?

Na Veliki planini se bo letos zamenjalo potrgane žlebove, potrebno je prekriti streho, na vrsti pa bo temeljito čiščenje tako notranjosti in zunanosti. Na Rabu je potrebno prepleskati nekaj sob ter zamenjati v zgornji etaži na severni strani lesena polkna. Ojačalo in popravilo se bo nekaj ležišč – pogradov, popravilo nekaj vrat in čoln. S Komunalno energetiko iz Ljubljane, ki ima v neposredni bližini prav tako počitniški dom, se dogovarjajo za

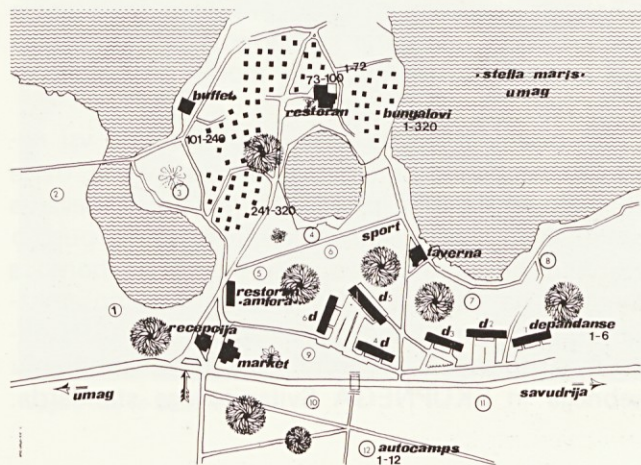
Med najbolj urejenimi – ULIKA

skupno investicijo – ureditev kanalizacije. V Novigradu se išče izvajalca za zabetoniranje plošč, da se s tem dvignejo hišice in na ta način skušajo ohraniti še za prihodnja leta. V podjetju se nahajata samo dve prikolicici, ki sta čez poletje sicer v Umagu, vendar ker sta najstarejši, tudi najbolj potrebni popravila in vzdrževalnih del. Dve prikolicici sta na zimovanju na Malem Lošinjju, dve iz Rovinja na zimovanju v Umagu, ena je v kampu Ulika, še dve pa prav tako postavljeni stojita v kampu Medulin pri Pulju. Vse te prikolicice bodo ob začetku sezone dobile manjkajoči inventar in urejene bodo ostale pomanjkljivosti, ugotovljene ob koncu lanske sezone. Tudi ostale tri prikolicice so na zimovanju v Čatežu, kjer stroški zimovanja niso visoki. Vemo pa, da so te najbolj zasedene

tako v predsezoni kot v sezoni – kar do oktobra.

Ugotavlja se, če govorimo predvsem za prikolicice, da so ob začetku sezone potrebne prenekaterih popravil in temeljitega čiščenja in da bi v bodoče kazalo najti v podjetju primerne, resne ljudi, ki bi skrbno uredili vse potrebno za letovanje.

Skratka, take, ki bi z DUŠO IN SRCEM pripravili prikolicico, kajti tako se nam ne bi dogajalo, da je baldahin uničen v eni sezoni, ker so uporabniki zložili vlažnega, . . . itd. Prostovoljci na plan, lahko ste tudi upokojenci, da ob dogovorjenih pogojih prevzamete skrb za prikolicice!!

„Stella maris“ Umag

VEROJATNO, DA ZA NEODGOVORNEŽE PLAČUJEMO DVAKRAT?

Res je, prvič, so to stroški pri nabavi objekta, plačilu elektrike, vode pa mesta za postavitev prikolicice, drugič pa, ker je objekt ali prikolicica in drobn inventar v njih prej uničen in je spet strošek ob nabavi novega.

Poglejmo podrobneje, koliko v tovarni krijemo s svojim denarnim prispevkom za letovanje:

Na Rabu zaposleni in njihovi svojci pokrijejo samo stroške prehrane, stroške za OD osebja in vzdrževanja se krije iz finančnih sredstev DO. V Novigradu se s prispevkom prav tako pokrijejo stroški prehrane.

Najdražje je kampiranje v Čatežu, vendar je že lani zavestno padla odločitev, da bodo vsi, ki letujejo v prikolicah, prispevali za nočnine enak znesek. Za Čatež se odločajo v glavnem starejši delavci, ki naj jim tudi moramo nuditi možnost za cenejši dopust. Za postavljeno prikolicico v Čatežu bomo letos plačali za nočnino v juniju, juliju, avgustu in septembru cca 1.000 din na dan za prikolicico – dopustnike. dnevni lastni prispevek štiričlanske družine za nočnino v letošnjem letu bo to cca 240 din (če sta dva otroka). Zaposleni torej prispeva samo 23 % od cene. Najemnina za prostor je ob morju cenejša, kajti tu plačujemo ceno cele prikolicice na dan, ne glede na število oseb, ker bistvenih razlik med posameznimi kampi ni, naj po-

vemo kot primer Lošinj. Za zimovanje bomo letos odšteli v januarju, februarju, marcu, aprilu, oktobru, novembru in decembru povprečno po 15.00 din na dan za 1 prikolicico, maja in oktobra po 225,22 din na dan, junija 315,00 din, v juliju in avgustu pa po 383,45 din na dan. Štiričlanska družina z dvema otrokoma bo letos odštela v višku sezone za kampiranje 240,00 din in s tem krila 62 % cene, s tem da stroške zimovanja v celoti krije podjetje.

Ugotovimo lahko še to, da bodo najceneje preživele dopust tisti na Veliki planini, ki si bodo v gorskem zatišju uredili letovanje po svojih željah in okusu. Dovolj poceni bodo dopust preživele tisti v prikolicah, medtem ko bodo oni, ki si želijo večje brezskrbnosti, udobja in komodnosti, šli letovat na Rab in temu primerno bodo morali bolj globoko seči v žep.

S tem pisanjem nismo hoteli reči, da smo vsi neresni in neodgovorni, še vedno lahko trdimo, da je teh malo in da prav takšni pokvarijo prizadevanja ostalih, ki jim ni vseeno, v kakšnem stanju pustijo prikolicico, hišico ali sobo. Vsi skupaj pa bomo s trkanjem na našo vest, na odgovornost posameznika in z našim bodočim ravnanjem v NAŠIH objektih, prispevali k ohranitvi pa tudi k izboljšanju osebnega in SKUPNEGA Svilanitovega standarda.

SKAMEN Ivana

Praznik pod vprašajem

Praznik žena. Praznik, ki ga praznujejo žene in dan, ko si naši mošje in sodelavci lajšajo slabo vest s šopkom rož in svoje „koristno in humano“ delo tudi pošteno „zalijejo“. Praznik, iz katerega moški naredijo pravi direndaj z rožami in uspešnimi in manj uspešnimi ukrepi, s katerimi se svojim ženam in sodelavkam žele odkupiti še za leto dni skrbi in dela.

Pa pojdemo kar lepo po vrsti, da ne bo ugibanj in kritike tistih tovarišic, ki jim praznik pomeni veliko le zaradi otrok, ki se tako skrbno pripravljajo na mamin praznik. Ne zamerimo jim, če čez dan ali dva na vse lepe obljube in želje pozabijo. So le otroci! Naši mošje, pa že to dolgo niso več in seveda en dan v letu ni dovolj, da bi si prislužili odpustek za ostalih 365 dni.

Zdaj pa k stvari.

V naši delovni organizaciji se sindikat vsako leto spominja svojih delavk z nageljnomo in kulturno prireditvijo, po možnosti tako, da nas pripelje do solz. Tako je bilo tudi letos. Zanimive kulise so našo menzo za nekaj ur spremenile v gledališče, ki je obetalo zanimivo kulturno prireditev. Našemu

začasnemu kutlurnemu prostoru ni sicer prav nič manjkalo, če izpustimo pomembno dejstvo, da je bilo sila majhno in da je v njem našlo svoje mesto komaj dobra polovica slavljenk, medtem ko se je morala ostala polovica zadovoljiti z gnečo pri vratih ali oditi domov. Z dobro voljo bi se sicer še našel prostor v dvorani, a kaj ko včasih kulturi obrnemo hrbet, organizatorji prireditve pa bi morali v bodoče le razmislili o takšni organizaciji prireditve, da bi si to lahko ogledale vse povabljene. Govor našega sodelavca bi bil dober, če bi ne vseboval tolikokrat izrečeno besedico „žal“. Tako pa so se izrečene besede strnile v klavrno podobo po-

„Žal“ na sliki ni tistih, ki stojijo!

ložaja in vloge današnje žene. Moški se zavedajo dvojne obremenitve žene, a „žal“ to priznajo le enkrat na leto; nočno delo žena se povečuje, a „žal“ je gospodarska situacija tista, ki nas sili v to ali pa „žal“ moški svet, ki ga delo tkalke ne veseli. „Žal“, mi je precej utrinkov iz govora šlo iz glave in „žal“ mi je, če takšnim govorum nismo veseli. „Žal“ smo si emancipacijo same želele, čeprav na račun lastne obremenitve in smo se s tem že zdavnaj sprijaznile. Sicer pa bi bilo marsikateri ženi „žal“ doma za štedilnikom in čakati na možovo plačo, ki seveda v sedanjem času družini ne zagotavlja življenjske eksistence.

Sicer pa se je naš govornik v resnici trudil v imenu moškega sveta povedati nam te stvari, na kar se da lep način, zato smo ga ob zaključku nagradile z aplavzom.

Zvoki citer in uvodne besede mlade povezovalke kulturnega programa so nam obetale lepo doživetje. „DANES V NAŠIH SRCIH SIJE SONCE, SONCE, DA S SVOJIM ŽAROM OSVETLI DANAŠNJI DAN, DA S SVOJIM ŽAROM OSVETLI TUDI VAŠA SRCA, KI NAJ BODO DANES IN VSE DNEVE V LETU VESELA IN SREČNA. DANES JE VAŠ PRAZNIK, DRAGE ŽENE, 8. MAREC. ZATO BODO TUDI VSE BESEDE, KI BODO DANES Povedane, NAMENJENE VAM IN VAŠEMU PRAZNIKU. ZATO POSKUŠAJTE ZA TRENUTEK POZABITI NA TO, DA STE PRED NEKAJ MINUTAMI ŠE STALE ZA STROJI, DA SO SKOZI VAŠE MISLI POTOVALE

ŠTEVILKE ALI KEMIJSKE FORMULE. SKUPAJ Z NAMI SE POVRNITE V KMEČKO HIŠO, POSEDITE Z NAMI OB PEČI IN SE SPREHODITE PO KMEČKEM DVORIŠČU. PRISLUHNI TE NAŠI PESMI IN ZA SKROMNE POL URE NAJ VAS PREVZAME NEŽEN GLAS CITER . . ." Program, ki je tem prijaznim besedam sledil je bil lep in dragocen prispevek k našemu prazniku.

Praznik, kmečka izba, šopek narodnih

In že smo pri zaključku našega proslavljanja. Zaskrbljen pogled naše sindikalne Jožice in mladince, ki je poleg nageljnov delil svojim sodelavkam tudi prijazne nasmeh, mi ni dal, da bi se mirno odpravila domov. Da bo zmanjkalo nageljnov za delavke s popoldanske izmene, zaskrbljeno ugotavljata in svojo skrb podelita še z nekaterimi, ki nam ni vseeno, kako bo naš praznik izzvenel. No, najhuje se res ni pripetilo, res pa je le, da so si nekatere tovarišice kar same postregle s šopkom nageljnov. Lahko njihovo nevezano dejanje opravičimo z nezadovoljstvom zaradi gneče pri vratih in dejstvom, da so se morale predstavi odpovedati?

Kljub vsemu cirkusu, pa so vse delavke s popoldanske izmene dobile nageljček, predstavo pa so si brez prevelike gneče in prerivanja pri vratih v miru ogledale.

Kaže, da je zadnje čase v modi delitev bonov ob takšnih in drugačnih praznovanjih. Tudi za naš praznik smo dobile kos papirja, na katerem je bila narisana roža in napisanih 600,00 din. Pred leti smo za podoben bon s precej nižjo vsoto lahko kupile pidžamo, zdaj pa bi zanj verjetno lahko dobile le rokava. Saj ne trdim, da se za 600,00 din nič ne dobi v naši „KOČNI“. Zanje lahko dobiš 2 vrečki praška, 5 l olja ali nekaj kg sladkorja. Koristno je zanje kupiti 50 dkg kave, ki bi jo solidarno posebale z našimi možmi, ki za naš praznik solidarno pridajo soglasje za delitev teh darilnih bonov . . .

A da nas možje le ne boste napak razumeli, nismo proti praznovanju DNEVA ŽENA. Smo za praznik, ki naj to bo. Ne potrebujemo hvalospesov in priznanj naši obremenjenosti le enkrat na leto. To kar imamo, smo si same želele, če v današnjem času o željah sploh še lahko govorimo. Rade bi kulturno prireditev, kjer bi se našel stol za sle-

herno izmed nas. Da bi lahko sproščeno in vesele prisluhnile tako prijetnemu programu, kot je letos tudi bil. Da bo maj gneče in manj možnosti za dejanja, ki se nam ženam ne pišejo v čast in ponos. In ta nagelj od nekdanjega simbol ponosa delovnega človeka, naj le ostane.

O vrednosti in namembnosti darilnega bona ne bom pisala. Zdi se mi škoda izgubljati besed in se zraven zameriti še marsikateri sodelavki, ki ji je ta kos papirja vendarle pomagal iz stiske gospodinjske računice pred dvanajstim v mesecu. O tem bo raz-

Nagelj naj le ostane . . .

mišljaj sindikat, prepričana sem, da bo našel primernejšo obliko nagrade ob prazniku žena. Ves diredaj okoli rož pa nas spravlja v zadrego in nam darežljiva pozornost moških privablja rdečico na lica.

Za konec pa le še majhen dogodek, ki se mi je zapisal v spomin. Da naš sodelavec ni zmožen le lepih besed ampak je zmožen tudi dejanj, drži. Ne boste verjeli, a je res, da je njegovo sodelavko ob prihodu na delo čakala dišeča skodelica kave, katero smo ji vse zavidale. Veste, dišala je prav posebno: po prijaznem preprostem dejanju sodelavca in takšnih majhnih presenečenj smo žene najbolj vesele.

TAJC Peter

Občni zbor IGD Svilanit

Zadnjo soboto v mesecu januarju smo se Svilantovi gasilci sestali na občnem zboru našega društva v novozgrajenem gasilskem domu, da smo pregledali in ocenili delo v preteklem obdobju in se dogovorili o nadaljnjem delu in nalogah.

Poročila na občnem zboru in nadaljnja razprava so nam pokazali, da nam je uspelo v celoti uresničiti program dela, ki smo ga sprejeli na zadnji konferenci, kljub težavam, ki so nas spremljale. Velik poudarek dela našega društva v preteklem letu je bil usmerjen v preventivno dejavnost, saj vemo kako je naša delovna organizacija izpostavljena nenehni nevarnosti požara, zato se mora požarna in preventivna vzgoja še povečati. V ta namen so bile v tkalnici frotirja ustanovljene trojke. Veliko pozornosti pa bo potrebno posvetiti usposobljenosti zaposlenih, da se bodo v primeru začetnega požara hitro in uspešno poslužili intervencijskih ukrepov. Obravnavali smo tudi kadrovske problematiko, ki jo rešujemo s precejšnjimi težavami že nekaj časa. Zaradi občutne fluktuacije imamo velik osip članstva. Zato bomo morali letos posvetiti kar največjo skrb pridobivanju novih članov, ki bodo pripravljeni stopiti v naše vrste in jih tudi strokovno usposobiti za izprašane gasilce. V preteklem letu je v našem društvu opravilo izpit za izprašane gasilce devet članov, kar je zelo lep uspeh in velika strokovna pridobitev društva.

Veliko zadovoljstvo pa nam je bilo, ne le gasilcem temveč vsem članom našega kolektiva, da smo ob

V gasilskih vrstah so redki vodstveni in vodilni delavci, ter strokovnjaki

praznovanju 35-letnice DO SVILANIT svečano odprli novozgrajeni gasilski dom. Zato izrekamo zahvalo samoupravnim organom, strokovnim delavcem in vsem sodelavcem za ves trud in vložena sredstva. Mi gasilci pa se obvezujemo, da se bomo še bolj skbno in zavzeto posvetili našim osnovnim nalogam, strokovnemu izpopolnjevanju in preventivni dejavnosti. Naš največji prispevek pa naj bo zmanjševanje števila požarov in požarne škode.

Ob 35-letnici Svīlanita in otvoritvi Gasilskega doma smo organizirali veliko gasilsko vajo. Na vaji so poleg našega društva in enot CZ sodelovali še gasilci iz GD Kamnik, IGD Titan, IGD Svit, IGD Stol, IGD Utok. Na vaji je sodelovalo 55 gasilcev, 10 gasilk, 22 članov enot CZ in 5 članov NZ. Vajo si je ogledalo veliko članov kolektiva Svīlanit in gostov.

Za preteklo leto lahko rečemo, da smo bili res delovni kar dokazuje, da smo imeli 61 vaj z 962

urami. Udeležili smo se gasilskih tekmovanj v Kamniku in Šaleku ter sodelovali na gasilskih vajah v DO DONIT, STOL in vajah enot CZ na Duplici.

Program dela, ki smo ga sprejeli na občnem zboru Svīlanitovi gasilci, je zelo obsežen in nas vse pripadnike obvezuje, da bomo morali biti delovni in disciplinirani, vsak po svojih močeh pa doprinesi svoj delež, kar nam je garancija za uspešno delovno leto in uspeh.

Gasilci za okroglo mizo o delu in kadrovanju

Na občnem zboru smo spregovorili tudi nekaj besed o jubilejnem desetem kongresu slovenskih gasilcev, ki bo letos v Mariboru. Temu se posveča velika pozornost, kar dokazujejo številne akcije slovenskih gasilcev – sto tisoč preventivnih pregledov, povečanje števila članov društev in gasilskih enot. Vse te akcije pa ne smejo biti same sebi namen, ampak le sredstvo za čim boljše pripravo kongresa. Ob teh akcijah naj bi kritično ocenili svojo organiziranost, strokovno usposobljenost vseh vrst gasilskih enot in podružbljanje požarne varnosti. Tako opozorjeni na pomanjkljivosti ter na dosedanja uspešna prizadevanja bomo lahko na kongresu sprejeli stvaren in objektiven dogovor za naslednje obdobje našega uspešnega delovanja.

Vrtnarske . . .

Majsko številko glasila smo želeli popestriti s prispevkom o naših VRTIČKARJIH; tistih, ki imajo svoje vrtičke v „tegelcih“ in lesenih koritih na balkonih stanovanj v bloku, tistih, ki imajo dovolj dela na polju in za vrtnarjenje ni časa, vmes pa bi predstavili še kakšnega ljubitelja „angleške“ trave, na račun katere se je na svojem koščku zemlje odpovedal solati, korenčku in še čemu, kar sodi k „zasoljeni“ povrtnini.

Želje Uredniškega odbora pa so pri „konkretnem piscu“ prispevka splavale po vodi že ob prvem intervjuju:

„Tovarišica D, kako obdelujete svoj vrtiček?“ Ta mu odgovori: „Tovariš B, vrtička nimam, imam pa teg'liček.“ Na vprašanje načina obdelave njenega mini vrtička, se je imenovana tovarišica opredelila za strojno in ne za mašinsko obdelavo (tovarišica je slavist). Na vprašanje o hektarskem donosu pa ni mogla odgovoriti, saj so vremenske neprilike v času rasti tako neprijetne, da si te ni mogoče ogledati in oceniti . . .

Da pa bi se naš „konkretni dopisnik“ vsaj malo oddolžil bralcem Kamniškega tekstilca, je nekaj „vrtnarskih“ in resničnih le povedal . . .

O STAREM, ZNANEM KAMNIČANU

Lepo sončno vreme je premamilo znanega Kamničana, da se je odločil ponuditi svoji Pepci pomoč na vrtu. Vneto se loti odstranjevanja plevela s cvetlične gredice in na moč zadovoljen je s svojim delom. Še bolj zadovoljno mu zažarijo oči, ko vidi, da si njegovo delo ogleduje njegova Pepca. Ta pa vpraša: „Ja Franc'! kaj pa delaš?“ Franc'lnu se zdi vprašanje na moč neumno, prav po babje, Da ji odgovori: „I kaj, plevel pulim.“ Pa se Pepca še naprej razburja: „Kakšen plevel neki, kaj ne vidiš, da si vse rože populil, v gredi pa pustil plevel? !“

Franc'! od tega dne dalje ženi ni več ponujal pomoči, če tudi je sijalo še tako prijazno sonce.

ČE VARJAMETE, ALI NE

Bodite sila previdni pri uporabi umetnega gnojila. Lahko se vam pripeti kaj takšnega, kot se je pred leti nesrečniku s Pšanjovce. S cementom je pognojil vrt, okoli njega pa zabetoniral z umetnim gnojilom lep robnik. Nesrečni vrtičkar seveda od robnika ni imel nič, od vrta pa še manj. Zato pazite, da pri vrtnarjenju ne boste zamenjali vreče s cementom in umetnim gnojilom!

SEME JE DOBRO POZNATI

Pošlje žena svojega moža na trg in mu naroči kupiti seme za korenje. „Pa p'r ta podgorskemu vrtnarju ga kupi, ta ima lepega“, mu še zabiča žena preden gre. Možak ženo uboga in stori, kar mu ta veli. Žene pa kasneje ni spraševal, kako sta se s ta podgorskim vrtnarjem zmenila o semenu korenja, ki je iz vrta poganjal kot peteršilj.

„Konkretnemu pripovedovalcu“ smo odpustili neizvršeno nalogo, ker pa k iskrivemu prispevku sodi tudi fotografija pripovedovalca, ta sledi prihodnjič. Možak se mora še obriti in povaditi na vrtu, pa bo vse nared za imeniten fotografski prispevek.

Pa še dober nasvet za tiste, ki se šele začenjate ukvarjati s vrtnarjenjem.

Za vsakega začetnika je nerazrešljiva uganka, kako ločiti zelenjavo od plevela, posebno še, če je gredica vsa zelena.

„Prodajamo“ vam popolnoma zanesljivo metodo: GREDICO POPOLNOMA OČISTIMO VSEGA ZELENJA IN KAR BO PONOVRNO ZRASLO JE ZANESLJIVO – PLEVEL.

S I

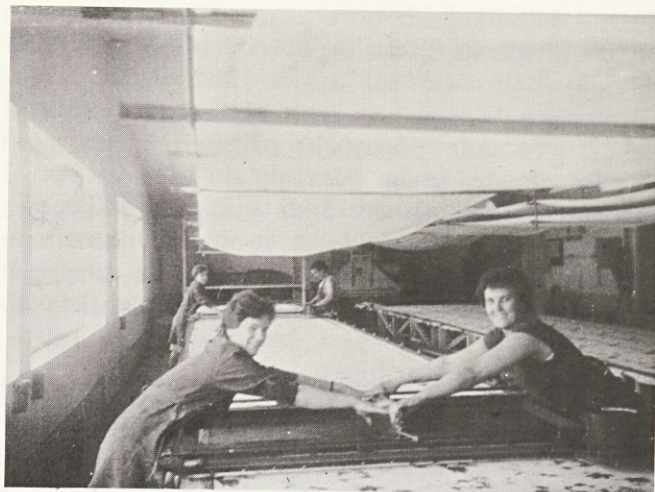

Nekateri stalni „gostje“ na parkirišču pred DO

Le kdo nam ureja naše oglasne deske!?

FOTOARHIV

Včasih so tiskale tudi ženske

V težkih delovnih pogojih nekdanje barvarne

Nasmehi vedrih mladenk preteklih dni

„KAMNIŠKI TEKSTILEC“
LETNIK XXII, ŠT. 3–4 1984
GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE
„SVILANIT“ KAMNIK
GLASILO UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR:
Anton Jerman, Bogo Wiegele, Zdenka Bricelj,
Adi Kužnik, Joži Lanišek-Golob
Odgovorni urednik: WIEGELE BOGO
Tehnični urednik: SKAMEN IVANA
NAKLADA: 800 izvodov
Tisk: RPC – TOZD AP Idrija

